

In de map van ██████ werden verder verschillende documenten aangetroffen welke betrekking hadden op het onderzoek ██████, waaronder een actiepuntenlijst, een OT-set (ten behoeve van het observatieteam), tap processen-verbaal, etc
Daarnaast werden bestanden aangetroffen die betrekking hadden op een ander project dat aan ██████ was toebedeeld (i.c. aanwezigheid militairen in rampgebied).

Binnen de RBT-structuur vormt het secretariaat het hart van de administratieve coördinatie. Hier zijn de administratief coördinator, een proces-verbaalschrijver en een dossiervormer werkzaam.

W-schijf

Volgens het BIZ-rapport bleek medio oktober 2003, dat er informatie van het Tolteam op een zogenaamde W-schijf in het computersysteem in Twente aanwezig was. Deze informatie was kennelijk niet eerder aangereikt.

Applicatiebeheerder ██████ verklaarde dat:

- het totale netwerk van de regiopolitie Twente in een aantal schijven is verdeeld;
- per schijf de automatiseringssystemen te benaderen zijn;
- iedere politiemedewerker een gedeelte van de schijven krijgt, de zogenaamde M-schijf. Dit staat voor 'Mijn schijf';
- de P-schijf staat voor 'Publieke schijf' waar iedere medewerker bestanden kan neerzetten en weghalen. Ook staan daar anti-virusprogramma's, procedure's, allerhande handleidingen e.d. op;
- de W-schijf wordt gebruikt door de RBT's;
- de 'eigenaar' van een rechercheonderzoek (teamleiding), via de afdeling I & A personeel kan autoriseren voor de betreffende schijf en de bijbehorende mappen.

Op 18 februari 2004 werd vastgesteld dat de W-schijf in gebruik was en dat de onderzoeksgegevens van 13 RBT-onderzoeken hierop geregistreerd stonden, waaronder die van het Tolteam.

Onderzoek overige 'journaals'

Het onderzoek naar de vuurwerkcramp werd grotendeels projectmatig uitgevoerd in 'deelprojecten'.

Gebleken is dat niet alleen werkzaamheden in het onderzoek naar ██████ in een afzonderlijk journaal werden vastgelegd. In de map van het secretariaat werden naast het journaal '█████' en ██████ '█████' journaals aangetroffen van de deelprojecten 'Milieu' en 'TR-SFOB' (Techniek). Verder werden journaals aangetroffen van het 'Rampenidentificatieteam' (RIT), het Recherche Coördinatie Centrum (RCC), ZED001 (█████), ZED002 (█████) en ZED003 (█████). Deze laatste journaals hebben betrekking op het direct af luisteren en waren slechts voor enkele geautoriseerde personen toegankelijk.

Uit onderzoek in de persoonlijke (digitale) mappen van teamleden is gebleken dat door een aantal van hen, verrichte werkzaamheden werden bijgehouden in allerlei bestanden. Deze bestanden werden echter niet sec als 'journaal' aangeduid. Daarnaast werden documenten met actiepuntenlijsten, zogenaamde 'kattelballetjes' en dergelijke aangetroffen. Een aantal persoonlijke mappen bleek leeg te zijn.

█████ verklaarde dat:

- een aantal persoonlijke mappen leeg is omdat deze geschoond zijn;
- toen het Tolteam begon, ruimte is gemaakt op de W-schijf ruimte;
- de leden van het Tolteam door I & A werden geautoriseerd voor de Tolteam map op de W-schijf;
- hij binnen deze map de digitale structuur had aangemaakt;
- hij toen het Tolteam aan het afbouwen was samen met ██████ de mappen heeft geschoond die geschoond konden worden;
- je daarbij moet denken aan de persoonlijke mappen van de diverse collega's en daarnaast aan ballast, bulk en veel zaken die er dubbel in zaten;

- hij kan verzekeren dat iedere bladzijde die binnen is gekomen in het onderzoek nog aanwezig is.

Toegankelijkheid 'Journaal [REDACTED] en [REDACTED]'

Uit de indeling en naamgeving van 'Wordbestanden' binnen de digitale map van het secretariaat blijkt dat het 'Journaal [REDACTED] en [REDACTED]' in ieder geval ter beschikking stond van de medewerkers op het secretariaat, de administratieve coördinatie. Deze map was overigens voor ieder teamlid benaderbaar

Uit onderzoek is gebleken dat de digitale persoonlijke mappen van de teamleden eveneens voor een ieder toegankelijk waren, zodat het journaal ook in de map van [REDACTED] vrij te benaderen was

Blijkens de nader aan te noemen verklaringen van [REDACTED] en [REDACTED] werd het afzonderlijk journaal aanvankelijk opgeslagen op een diskette. Niet vastgesteld kon worden vanaf welk moment het journaal in de digitale mappen van [REDACTED] en het secretariaat geplaatst waren. Uit onderzoek in de ter beschikking gestelde digitale onderzoeksgegevens bleek, dat de aangetroffen journaals in betreffende mappen voor het laatst waren opgeslagen op respectievelijk 28 februari 2001 ([REDACTED]) en 14 september 2001 (secretariaat).

Verklaringen over bijhouden afzonderlijk journaal

Tot 2 november 2000, het moment waarop [REDACTED] en [REDACTED] an [REDACTED] de (werk)opdracht kregen [REDACTED] nader te bekijken (werkopdracht 767), hebben zij hun bevindingen ten aanzien van [REDACTED] gemuteerd in het Tolteam journaal. Na verstrekking van de werkopdracht werd door hen gebruik gemaakt van een afzonderlijk journaal. De eerste mutatie werd gemaakt op 6 november 2000.

[REDACTED] verklaarde dat:

- (waarschijnlijk) [REDACTED] opdracht heeft gegeven om de zaak [REDACTED] te muteren op een diskette, waarbij hij aangaf dat op deze manier het Toljournaal niet vervuild werd;
- mutaties werden uitgedraaid, opgeslagen in een klapper en overhandigd aan [REDACTED]

[REDACTED] verklaarde dat:

- de reden voor het gebruik van een aparte diskette was, dat het Tolteam journaal enorm groot was en het anders moeilijk was zaken terug te vinden;
- hij niet weet wanneer het journaal in zijn persoonlijke map terecht is gekomen;
- dit gezien de inhoud rond de jaarwisseling geweest zal zijn.

[REDACTED] verklaarde dat:

- het journaal volgens hem bij [REDACTED] in de (digitale) map stond;
- dat hij soms een uitdraai kreeg van [REDACTED] maar ook zelf wel eens een uitdraai maakte;
- hij zich niet kan herinneren [REDACTED] opdracht te hebben gegeven een diskette te gebruiken;
- het wel kan zijn dat hij dit heeft goedgevonden;
- er niets geheim was aan dit journaal;
- de inhoud en strekking van de mutaties bij iedereen bekend waren omdat [REDACTED], [REDACTED] en [REDACTED] leze tijdens de briefings waar iedereen bij aanwezig was gewoon bekend maakten;
- deze informatie ook weer werd besproken tijdens het projectleideroverleg.

5.3 'Afgeschermd' traject

Het 'Journaal [REDACTED]' wordt in het BIZ-rapport afwisselend aangeduid met 'separaat journaal', 'kennelijk afgeschermd journaal' en 'geheim journaal'. In het BIZ-rapport wordt gesteld dat een 'selecte' groep rechercheurs actief waren binnen het afgeschermd traject

Om na te kunnen gaan in hoeverre de overige leden van het Tolteam op de hoogte hadden kunnen zijn van een onderzoek naar [REDACTED] en de rechercheurs die hiermee belast waren, werd een onderzoek ingesteld naar de mutaties in het algemene Tolteam journaal.

05-10-2000 (mutatie 1996)	Getuige [REDACTED] belt over een man in kort, rood sportbroekje.
06-10-2000 (mutatie 2051)	Getuige [REDACTED] legt een getuigenverklaring af.
06-10-2000 (mutatie 2032)	[REDACTED] muteert over de tip van [REDACTED]
20-10-2000 (mutatie 2162)	[REDACTED] muteert dat [REDACTED] is gehoord en een zekere '[REDACTED]' noemt
31-10-2000 (mutatie 2231)	[REDACTED] en [REDACTED] muteren over hun bezoek aan [REDACTED] waarbij het kenteken is overhandigd naar aanleiding waarvan de identiteit van [REDACTED] bekend wordt. In de mutatie stellen zij verder onder andere dat: <ul style="list-style-type: none"> - uit BPS een poging tot brandstichting van zijn eigen auto op 19 juni 2000 naar voren is gekomen, - bij die gelegenheid een rood sportbroekje werd aangetroffen waarmee een mogelijke link gelegd kan worden naar de getuigenverklaring van [REDACTED] - de kontzak van de sportbroek aan de andere zijde zit dan [REDACTED] verklaarde. In deze mutatie worden verder de personalia vermeld van [REDACTED] Ten slotte werd gemuteerd dat er nog een tip [REDACTED] ligt dat [REDACTED] te maken zou hebben met de brand op SEF, waarbij verwezen wordt naar mutatie 2032 (6 oktober 2000).
02-11-2000 (mutatie 2236)	[REDACTED] muteert over de brainstormsessie die gehouden werd [REDACTED] muteert dat van alle personen die in aanmerking komen voor de brandstichting de negatieve en positieve punten zijn benoemd en vult dit aan met de opmerking dat tegen niemand verdenking bestond in het kader van strafvordering.
	02-11-2000: [REDACTED] en [REDACTED] krijgen werkopdracht 767 m.b.t. [REDACTED]
06-11-2000 (mutatie 2252)	[REDACTED] muteert uit de projectleidervergadering van 6 november 2000 en muteert onder andere: "Project [REDACTED] nog loopt. Wordt in kaart gebracht Zowel het rode sportbroekje als zijn T-shirt gaan naar NFI voor sporenonderzoek". Bij deze vergadering waren naast [REDACTED] aanwezig: [REDACTED], [REDACTED] (TR), [REDACTED] (OM) en [REDACTED] (BFR).
	06-11-2000: Start 'Journaal [REDACTED] en [REDACTED]'
18-12-2000 (mutatie 2494)	[REDACTED] muteert uit de projectleidervergadering van 18 december 2000 onder het kopje TR "Hoe staat het met het sporenonderzoek van het NFI omtrent de rode sportbroek [REDACTED] zal ook dit natrekken" en onder het kopje TACT: "Omtrent de persoon [REDACTED] zal nog het een en ander worden nagehouden. [REDACTED] zeggen dat hij de bewuste zaterdag van de ramp, gekleed is geweest in een rode sportbroek en een T-shirt. Ook zouden de historische gegevens nog informatie kunnen opleveren". Aanwezig: [REDACTED] (BFR), [REDACTED] (Milieu), [REDACTED] (OM), [REDACTED] en [REDACTED]
04-01-2001 (mutatie 2529)	[REDACTED] muteert uit de projectleidervergadering van 4 januari 2001 onder het kopje Tactisch: "Ten aanzien van het project [REDACTED] zijn op dit moment de TA's aangevraagd en ook is de inzet OT geregeld. TA voor 14 dagen" Aanwezig: [REDACTED], [REDACTED] (BFR), [REDACTED] (Milieu), [REDACTED], [REDACTED] en [REDACTED] (OM).
12-01-2001 (mutatie 2555)	[REDACTED] en [REDACTED] muteren over het verrichte onderzoek tot dan toe tegen [REDACTED]

Uit de gegevens zoals in de tabel weergegeven blijkt, dat [REDACTED] en [REDACTED] met betrekking tot [REDACTED] op 31 oktober 2000 de eerste mutatie maken in het Tolteam journaal.

Verder kan uit de verschillende mutaties van [REDACTED] worden opgemaakt dat de voortgang van het project [REDACTED] bekend was binnen de teamleiding en het OM. Dit werd tijdens de verhoren bevestigd.

De mutaties van [REDACTED] waren voor een ieder te lezen in het Tolteam journaal.

In het BIZ-rapport wordt gesteld dat eerst op 12 januari 2001 door één van de rechercheurs uit de "selecte groep" in het "formele" journaal van het Tolteam "zeer marginaal melding gemaakt" wordt van de informatie rond de verdachte [REDACTED].

De betreffende mutatie van [REDACTED] werd hierop onderzocht. Daarbij is gebleken dat de mutatie alleen betrekking heeft op [REDACTED]. De mutatie beslaat ongeveer ¼ pagina (lettergrootte 12).

Hieronder volgt een korte weergave van de inhoud van de mutatie:

- de aandachtvestiging van [REDACTED] op [REDACTED];
- de vermelding van volledige personalia van [REDACTED];
- de strekking van hetgeen [REDACTED] over [REDACTED] verklaarde;
- de poging tot brandstichting van [REDACTED];
- de rode sportbroek die daarbij werd aangetroffen;
- het motief van deze brandstichting;
- de verklaring van [REDACTED] met betrekking tot een rode sportbroek;
- het contact met [REDACTED] van de TR over de brandstichting van [REDACTED];
- de opdracht van de teamleiding deze sportbroek naar het NFI op te sturen voor sporenonderzoek;
- het bekend worden (uit het BPS) van een telefoonnummer van [REDACTED] waarvan volgens het GSM-project op 13 mei 2000, 3x gebruik was gemaakt in de omgeving van de ramp;
- het bezoeken van [REDACTED] in het kader van het GSM-project waarbij hij aangeeft het nummer niet te kennen;
- de verklaring van [REDACTED] over zijn aanwezigheid op 'Het Rutbeek' ten tijde van de ramp;
- het niet sluitend van zijn alibi nadat getuigen waren benaderd over zijn aanwezigheid daar;
- het starten van de 'taps' op [REDACTED];
- een opsomming van een aantal getuigen welke nog gehoord zullen gaan worden.

Deze mutatie was voor een ieder te lezen in het Tolteam journaal.

Uit de verklaringen blijkt dat niet iedereen bekend was met het afzonderlijke journaal dat door [REDACTED] en [REDACTED] werd bijgehouden. De onderzoeksbevindingen en voortgang van het onderzoek naar [REDACTED] zoals in dit journaal gemuteerd waren wel algemeen bekend. Door [REDACTED] en [REDACTED] werd de voortgang besproken tijdens de dagelijkse briefings.

Aanwezigheid OM

Uit de mutaties van [REDACTED] blijkt dat het OM in de persoon van [REDACTED] steeds aanwezig was wanneer het onderzoek [REDACTED] werd besproken. Dit werd door [REDACTED] bevestigd. Uit de afgelegde verklaringen is naar voren gekomen dat het OM vrijwel structureel aanwezig was bij het Tolteam en deelnam aan verschillende overlegvormen. Door betrokkenen werd dit bevestigd.

[REDACTED] verklaarde dat:

- hij op 15 mei 2000 als parketsecretaris bij het Tolteam begonnen was;
- zijn taak was het assisteren van [REDACTED];
- hij tot het moment dat [REDACTED] zijn taak over nam in september 2000, hij regelmatig het werkoverleg volgde;
- het team er belang bij had dat iemand van het OM dagelijks bij het team aanwezig was.

██████ verklaarde dat:

- hij vanaf september 2000 tot januari 2002 bij het Tolteam betrokken was;
- hij het eerste jaar nagenoeg dagelijks op het politiebureau te Enschede zat;
- hij als een soort filter fungeerde tussen Tolteam en OVJ's waarbij zijn taak vooral ook was het onderkennen van voor het OM belangrijke onderwerpen en het betrekken van de OVJ's daarbij.

██████ verklaarde dat:

- hij de eerste maanden vrijwel dagelijks bij het Tolteam zat;
- hij zich vooral bezighield met het tactische onderzoek en ███████ met het milieu onderzoek en dat zij elkaar vervingen indien dat nodig was, zoals tijdens zijn ziekte;
- het OM eerst een eigen kamer op het hoofdbureau had, maar later uit praktische overwegingen een werkplek had op de kamer van de teamleiding (██████ en ███████);
- deze korte lijnen tussen OM en politie goed werkten en er snel beslissingen genomen konden worden waarbij overigens wel duidelijk was dat het OM verantwoordelijk was;
- hij (of zijn vervanger) zoveel mogelijk aanwezig was bij het coördinatorenoverleg van de vier deelprojecten (dinsdag en donderdag), het wekelijks (later tweewekelijks) overleg met het hele Tolteam en het interne overleg met korpschef en hoofdofficier;
- hij vaak aanschoof bij de dagelijkse briefing van het tactische onderzoek

██████ verklaarde dat:

- hij tijdens de ziekte van ███████ op grote lijnen op de hoogte was van het tactische onderzoek;
- hij veel heeft over gelaten aan ███████ die continu aanwezig was bij het Tolteam, maar hijzelf eindverantwoordelijk bleef.

5.4 Onderzoek 'Opsporingshandelingen'

In het BIZ-rapport wordt gesteld dat ███████ gezien de 'opsporingshandelingen' die in het afzonderlijke journaal werden aangetroffen, op 21 november 2000 mogelijk als verdachte had moeten worden aangemerkt.

Op de betekenis van het begrip 'opsporingshandelingen' en de interpretaties die hieraan gegeven kunnen worden, wordt in deze rapportage niet in gegaan. Immers niet het aantal opsporingshandelingen dat tegen een bepaald persoon is ondernomen is bepalend voor de status van deze persoon. Van belang is de (strafvorderlijke) aard van de opsporingshandelingen. Voor bepaalde opsporingshandelingen is geen toestemming nodig van een autoriteit, voor andere weer wel. Daarnaast zijn er opsporingshandelingen die exclusief alleen maar mogen worden verricht wanneer er sprake is van een verdachte.

Om te kunnen beoordelen of ███████ op 21 november 2000 als verdachte had moeten worden aangemerkt en of voor die beoordeling daarvan relevante informatie aan de rechterlijke macht is onthouden, werd onderzoek gedaan naar de aard van betreffende opsporingshandelingen.

Context opsporingshandelingen

Op 31 oktober 2000 werd de volledige identiteit van ███████ bekend. Verder werd bekend dat ███████ verdacht werd van een poging tot brandschting op 19 juni 2000 en dat een daarbij aangetroffen rode sportbroek mogelijk in verband kon worden gebracht met de vuurwerkkramp.

Op 1 en 2 november 2000 werd een brainstormsessie gehouden. Tijdens deze brainstormsessie werd over ███████ gesproken waarbij werd vastgesteld dat hij niet kon worden aangemerkt als verdachte in de zin van artikel 27 SV. ███████ kreeg geen prioriteit maar wel werd duidelijk dat voldoende aanleiding bestond ███████ nader te gaan bekijken.

Deze beslissing werd op donderdag 2 november 2000 door [REDACTED] vertaald in werkopdracht 767 waarin hij aan [REDACTED] en [REDACTED] opdraagt [REDACTED] na te trekken en na te gaan of hij betrokken kan zijn bij de vuurwerkkramp. Op maandag 6 november 2000 zijn [REDACTED] en [REDACTED] begonnen met hun werkzaamheden waarover zij mतेerden in een afzonderlijk journaal (zie hoofdstuk 5.3)

Beoordeling opsporingshandelingen

De onderstaande in het BIZ-rapport aangehaalde 'opsporingshandelingen' werden aangetroffen in het afzonderlijke journaal. Per activiteit zal - indien mogelijk - hiervan een beoordeling worden gegeven. Als uitgangspunt wordt daarbij gehanteerd dat een opsporingsambtenaar betreffende activiteit uitvoert

1. Opvragen bekeuringen [REDACTED]

Deze informatie kan verkregen worden bij het Centraal Justitieel Incasso Buro (CJIB) te Leeuwarden middels schriftelijke bevraging, eventueel op basis van artikel 8 / 43 Wet Bescherming Persoonsgegevens (het toenmalige artikel 11 Wet Persoonsregistratie) zonder noodzaak van verdenking

2. Natrekken autoverzekering [REDACTED]

Informatie bij de verzekeringsmaatschappijen kan ten aanzien van alle personen worden opgevraagd. De afweging tot verstrekking ligt op basis van privacywetgeving bij de verzekeringsmaatschappij.

3. Natrekken [REDACTED] bij de CIE en de afdeling Drugs en Wapens

Informatie in hoeverre een persoon bekend is in de registers van de CIE (toenmalige CID) of bij de afdeling Drugs en Wapens kan opgevraagd worden zonder de voorwaarde van verdenking. Het betreft hier politiesystemen.

4. Bekijken buitenzijde van woning [REDACTED]

Een woning enkel aan de buitenzijde bekijken is niet aan te merken als 'stelselmatige observatie' in de zin van stelselmatigheid van artikel 126g SV (bij verdenking van een misdrijf) omdat geen "min of meer volledig beeld verkregen wordt van iemands privé-leven"; de algemene legitimatie voor het bekijken van de woning kan gevonden worden in artikel 2 Politiewet gelet op artikel 141 SV.

5. Verzoek aan wijkagent uit te kijken naar autokentekens van [REDACTED]

Noteren van kentekens door een wijkagent is mogelijk ten aanzien van alle personen zonder de voorwaarde van verdenking.

6. Natrekken van [REDACTED] in HKS

Natrekken van personen - zowel verdacht als niet verdacht - binnen HKS en BPS is toegestaan omdat het politiesysteem betreft met vrije informatie-uitwisseling.

7. Onderzoek in BPS naar telefoonnummers [REDACTED]

Natrekken van personen - zowel verdacht als niet-verdacht - binnen het BPS is toegestaan omdat het eveneens een politiesysteem betreft met vrije informatie-uitwisseling.

8. Bekijken woonadressen [REDACTED] op stadsplattegrond

Woonadressen op een plattegrond bekijken om vast te stellen in hoeverre deze in de buurt van de Tollensstraat liggen is - binnen het kader van het gehele onderzoek naar de vuurwerkkramp - aan te merken als informatie die noodzakelijk was bij ondermeer het situeren van getuigen.

9. Onderzoek historische printgegevens telecommunicatie [REDACTED]

Uit onderzoek is niet gebleken dat voor 21 november 2000 historische printgegevens ex artikel 126n SV van mogelijk bij [REDACTED] in gebruik zijnde telefoonnummers zijn opgevraagd. Wel werden historische printgegevens opgevraagd van een aantal zendmasten. Na het bekend worden van de [REDACTED] als zijnde in gebruik bij [REDACTED] werd vastgesteld dat dit nummer een aantal keer voor kwam in deze zendmastgegevens.

In het afzonderlijke journaal werd door [REDACTED] 7 november 2000 gemuteerd:

"Bij [REDACTED] de telefonische contacten van [REDACTED] opgevraagd d d 13 mei 2000. Hier zitten geen historische gegevens bij"

Zowel [REDACTED] en [REDACTED] konden deze mutatie niet precies plaatsen. [REDACTED] verklaarde dat hij bij administratief coördinator [REDACTED] geopperd had de historische printgegevens op te vragen in verband met het verstrijken van de bewaartermijn (6 maanden) en het daarmee missen van de gegevens van de [REDACTED] op 13 mei 2000. [REDACTED] kan het niet opvragen van de historische printgegevens op dat moment, wel verklaren door te stellen dat voor het opvragen van historische printgegevens [REDACTED] wel verdachte had moeten zijn. Bovendien zo stelt hij, had onderzoek naar [REDACTED] de prioriteit van de teamleiding toen nog niet.

Middels ZyFind werd een BOB-verslag aangetroffen met daarin een overzicht van opgevraagde historische printgegevens. Hierin worden ook de bevestigingen genoemd van de zendmasten die stonden in de omgeving van Tollensstraat. Op de lijst met opgevraagde printgegevens bevond zich geen telefoonnummer dat aan [REDACTED] toegeschreven kon worden.

Daarnaast is gebleken dat [REDACTED] op 7 november 2000 binnen het GVO NN een proces-verbaal heeft opgemaakt om via de providers bekend te worden gemaakt met telefoonaansluitingen op naam en adres van [REDACTED]. Naar aanleiding hiervan werd door het arrondissementsparket Almelo op 8 november 2000 een 'Machtiging ex artikel 11, lid 2 van de Wet op de persoonsregistratie' afgegeven (zie ook hoofdstuk 2).

10. Onderzoek familierelaties [REDACTED] bij bevolkingsregister Almelo

Schriftelijke navraag van persoonsgegevens bevolkingsadministratie van de gemeente Almelo (GBA) is toegestaan bij personen zonder de voorwaarde van verdenking.

11. Een tweede foto van [REDACTED] "op de kop getikt"

Uit de mutatie blijkt dat de foto via 'info' is verkregen. De term 'info' is in politie-jargon een gebruikelijke afkorting voor het informatiecentrum van de politie waar onder andere uit de HKS-bestanden politiefoto's opgevraagd kunnen worden. Dit kan met betrekking tot alle daarin opgenomen personen zonder de voorwaarde van verdenking.

12. Deze foto met videobanden vergeleken

Blijkens de mutatie had het ophalen van de tweede foto tot doel, om samen met een al beschikbare foto, te laten kijken of [REDACTED] voorkomt op video opnamen die van de vuurwerkcramp gemaakt zijn. Dit kan met betrekking tot alle personen zonder de voorwaarde van verdenking.

13. Met een projectleider stand van zaken besproken en de optie van "een tap" besproken

Uit de mutatie blijkt dat [REDACTED] hier zowel met [REDACTED] als met [REDACTED] over gesproken heeft. [REDACTED] gaf daarbij aan dit met de teamleiding te willen bespreken. [REDACTED] gaf aan dat beter gewacht kon worden tot alle nummers van [REDACTED] bekend waren en dat dan tegelijk gevraagd kon worden naar de historische gegevens.

Deze laatste opmerking bevestigt de verklaringen van [REDACTED] en [REDACTED] met betrekking tot het opvragen van historische printgegevens zoals hiervoor onder punt 9 gerelateerd.

[REDACTED] verklaarde dat hij bij [REDACTED] een tap op [REDACTED] heeft geopperd. [REDACTED] bevestigde het gesprek met [REDACTED]. [REDACTED] verklaarde dat hij [REDACTED] daarin had aangegeven dat hij dit met de teamleiding zou bespreken. De uitkomst hiervan was dat [REDACTED] niet als verdachte werd aangemerkt en dat daarom niet getapt kon worden.

Overigens geldt voor artikel 126m SV geen voorwaarde dat de getapte persoon ook verdachte is.

14. Onderzoek naar relaties c.q. bekenden van [REDACTED]

Hiervoor werd onderzoek gedaan in GBA, HKS en BPS. Zie voor onderzoek in deze systemen de eerdere punten 6, 7 en 10.

15. Achterhalen telefoongesprekken van [REDACTED] op de rampdag

De rechercheurs [REDACTED], [REDACTED] en [REDACTED] maakten deel uit van het GSM-project. Binnen dit project waren historische gegevens opgevraagd van zendmasten in de omgeving van de rampplek.

Op het moment dat uit een mutatie in het BPS naar voren kwam dat het nummer [REDACTED] zou toebehoren aan [REDACTED], werd dit nummer vergeleken met de gegevens binnen het GSM-project. Hierbij bleek dat het nummer (een prepaid zonder tenaamstelling) een aantal keer voorkwam in de zendmastgegevens. Dit betreft onderzoek binnen de eigen onderzoeksgegevens en kan zonder voorwaarden vooraf.

In de ordner met opschrift 'BOB Tolteam, parketnummer 000135/00 NAW-gegevens 2', werd driemaal een aanvraag tenaamstelling aangetroffen van nummer [REDACTED] op de data:

- 14 juni 2000 (vermoedelijk binnen het GSM-project);
- 21 november 2000 (na verhoor van [REDACTED] binnen het GSM-project);
- 2 februari 2001 (kort na doorzoeking en aantreffen van de verpakking van nummer [REDACTED])

16. Inbellen op het nummer [REDACTED] en op het oude nummer van [REDACTED] te weten [REDACTED]

Teneinde mogelijke getuigen te achterhalen was het binnen het GSM-project vaste werkwijze om te bellen naar telefoonnummers waarvan geen tenaamstelling bekend geworden was. In dit geval was het doel vast te stellen of het nummer [REDACTED] ten tijde van de vuurwerkcramp bij [REDACTED] in gebruik was. Toen geen contact met dit nummer werd gekregen, werd nummer [REDACTED] gebeld in een poging toch contact met hem te krijgen. Op dat moment was niet bekend dat dit een oud nummer van [REDACTED] betrof. Dit nummer wordt in de mutatie tussen aanhalingstekens aangeduid als 'oud' wellicht omdat de BPS-mutatie waarin dit nummer werd aangetroffen van 1997 was of omdat op dat moment bleek dat het nummer niet meer in gebruik was bij [REDACTED].

5.5 Juridisch kader verslaglegging onderzoekshandelingen

Processtukken

Uit onderzoek is niet gebleken van enig afgeschermd opsporingstraject. Vastgesteld werd dat meerdere journaals werden bijgehouden waaronder het 'Journaal [REDACTED] en [REDACTED]'. Hierin werden over een bepaalde periode onderzoeksactiviteiten in de richting van [REDACTED] gemuteerd.

In het BIZ-rapport wordt het Tolteam journaal ook wel aangeduid als het 'formele journaal' en het journaal [REDACTED] en [REDACTED] als afgeschermd / separaat / geheim journaal.

In het BIZ-rapport wordt hieraan de vraag verbonden of het OM op de hoogte was van de daarin vermelde opsporingshandelingen in de periode van 6 oktober 2000 tot 5 januari 2001.

Voeging processtukken

In strafvorderlijke zin bestaat het begrip 'formeel journaal' niet. Het SV kent alleen het begrip processtukken. Er is geen definitie van processtukken maar alles wat door de opsporende/vervolgende instantie aan het dossier wordt toegevoegd, is voor inzage vatbaar en wordt aangemerkt als een processtuk zoals video-opnamen, processen-verbaal, sorteerprouven en fotoreportages. Over het algemeen is het de OVJ die het dossier samenstelt en bepaalt welke gegevens tot de processtukken behoren. Dit wordt gedaan aan de hand van het zogenaamde 'relevantiecriteria': als een stuk redelijkerwijs van belang kan zijn voor de verdachte, zowel belastend als ontlastend, dan dient het te worden toegevoegd aan het procesdossier.

Volgens artikel 30 SV kan de verdachte (op diens verzoek) kennis nemen van de processtukken na toestemming van de RC (tijdens GVO) of overigens van de OVJ. Dit verzoek kan alleen afgewezen worden als door kennisneming de waarheidsvinding ernstig belemmerd zou kunnen worden. Door de rechter is het relevantiecriteria uitgebreid door te bepalen dat ook de stukken die niet in het procesdossier zijn gevoegd, maar wel van belang zijn voor beantwoording van de "bewijsvragen" uit de artikelen 348/350 SV, onder processtukken vallen.

In artikel 126aa SV wordt voor de voeging van processtukken die betrekking hebben op BOB-bevoegdheden geregeld dat de relevante stukken door de OVJ bij het dossier worden gevoegd zodra het belang van het onderzoek dit toestaat. Als stukken worden achtergehouden dan moet de OVJ daar melding van doen. Op basis van artikel 126aa, lid 2 SV, is het verboden processen-verbaal en voorwerpen die mededelingen bevatten gedaan door een geheimhouder, te voegen en deze dienen dan ook vernietigd te worden.

Gegevens die zijn verkregen door observatie en het opnemen van telecommunicatie dienen voor het onderzoek ter beschikking te blijven tot twee maanden na het eindigen van de zaak. Op die manier kan de verdediging toch nog verzoeken stukken aan het dossier toe te voegen.

Het strafdossier moet zo zijn ingericht dat de strafrechter kan beoordelen of bij de verrichte opsporingsactiviteiten de beginselen van proportionaliteit, subsidiariteit, behoorlijkheid en zorgvuldigheid zijn toegepast en in hoeverre het bewijs rechtmatig en kwalitatief voldoende is. Tevens moet die informatie aanwezig zijn die essentieel is geweest voor de bepaling van de richting van het onderzoek.

Schriftelijke vastlegging

Om context te kunnen geven aan de wijze en noodzaak van verslaglegging, wordt in dit hoofdstuk een overzicht gegeven van wettelijke kaders met betrekking tot verslaglegging.

In de artikelen 152, 153 en 126aa SV worden enige regels gegeven over de wijze waarop dient te worden verantwoord in een proces-verbaal. Een nadere uitwerking van deze regels wordt gegeven in de 'Aanwijzing Opsporingsbevoegdheden'. In het hoofdstuk 'Schriftelijke verantwoording' is een aantal uitgangspunten geformuleerd voor opsporingsactiviteiten:

1. Alle in het kader van het opsporingsonderzoek verrichte opsporingsactiviteiten dienen schriftelijk, al dan niet bij proces-verbaal, te worden vastgelegd.
2. Het opmaken van een proces-verbaal mag slechts dan achterwege blijven als, naar het oordeel van de OVJ, de onderzoeksverrichting of onderzoeksbevinding iedere relevantie mist, dan wel redelijkerwijs niet van belang kan zijn voor enige door de rechter in het eindonderzoek te nemen beslissing.
3. Die activiteiten die hebben geleid tot de verkrijging van belastend of ontlastend materiaal moeten in de vorm van een proces-verbaal worden gerelateerd.
4. Alle in het onderzoek verrichte opsporingsactiviteiten waarbij sprake is geweest van enige inbreuk, hoe gering ook, op rechtens erkende belangen van de verdachte(n) of van derden dienen bij proces-verbaal te worden verantwoord.
5. Van de toepassing van de in het Wetboek van Strafvordering en bijzondere wetten geregelde dwangmiddelen en opsporingsbevoegdheden dient in alle gevallen proces-verbaal te worden opgemaakt.

Toetsing opsporingsactiviteiten

Wanneer de opsporingshandelingen zoals aangetroffen in het 'Journaal [REDACTED]', (zie hoofdstuk 5.4) in de periode 6 tot 21 november 2000 worden getoetst aan de bovenstaande uitgangspunten, kan worden gesteld dat

- de activiteiten zijn schriftelijk vastgelegd in een journaal;
- de vermelde activiteiten en resultaten niet van belang zijn geweest voor enige door de rechter in het eindonderzoek te nemen beslissing;

- van de activiteiten die hebben geleid tot belastend of ontlastend materiaal ten aanzien van de (latere) verdachte ██████████, proces-verbaal is opgemaakt;
- de activiteiten geen inbreuk - hoe gering ook - hebben gemaakt op rechtens erkende belangen van de verdachte ██████████ of derden;
- geen bijzondere opsporingsbevoegdheden of dwangmiddelen zijn toegepast.

Interpretatie toevoeging "nagenoeg"

In het BIZ-rapport staat vermeld:

"Waarom nam algemeen Tol-teamleider ██████████ in zijn rapport d.d. 25 april 2003, dat als brondocument diende voor dit interne onderzoek, de volgende passage op: "'Het opsporingsonderzoek moest volslagen transparant binnen de huidige kaders van de opsporing uitgevoerd worden, met een volledige verantwoording van nagenoeg elke (opsporings-) handeling in het dossier'". De toevoeging "nagenoeg" valt in dit verband op en kan er mogelijk op duiden dat hij kennis draagt van het feit dat er redenen waren om niet alle opsporingshandelingen in het dossier te verantwoorden".

Het citaat waarin specifieke aandacht wordt gegeven aan het woord "nagenoeg" met als veronderstelling dat de toevoeging er mogelijk op kan duiden dat ██████████ kennis draagt van het feit dat er redenen waren om niet alle opsporingshandelingen in het dossier te verantwoorden, wordt niet in strijd geacht met de in dit hoofdstuk aangehaalde regels rondom schriftelijke verantwoording.

Tevens dient vermeld te worden dat het woord "nagenoeg" in combinatie met het gebruik van haakjes bij het woord "(opsporings-) handeling" zowel kan duiden op "nagenoeg elke opsporingshandeling" als op "nagenoeg elke handeling".

██████████ verklaarde dat:

- het betreffende rapport door hem was opgemaakt en bestemd was voor de Korpschef;
- hij het woord "nagenoeg" heeft gebruikt omdat bij het woord (opsporings-) handelingen het eerste gedeelte tussen haakjes staat;
- hij hiermee bedoeld heeft dat wel de concrete opsporingshandelingen in het dossier zijn genoemd maar niet alle overige handelingen;
- het een taaltechnisch gebruik van het woord 'nagenoeg' betrof en dat hij beslist niet de bedoeling had zich ergens voor in te dekken;
- ook andere handelingen dan opsporingshandelingen zoveel mogelijk in een proces-verbaal werden aangegeven om het beeld van de ramp beter te kunnen weergeven.

5.6 Resumé

Gezien de communicatie binnen het Tolteam en de verslaglegging in het Tolteam journaal, kon binnen het Tolteam, maar ook daarbuiten, ruim bekend zijn dat vanaf eind oktober, begin november 2000, met een onderzoek gestart was naar ██████████ (en tevens welke rechercheurs daarmee belast waren)

Overige Tolteamleden, de teamleiding en het OM waren op de hoogte van de relevante bevindingen ten aanzien van ██████████ of hadden dit kunnen zijn.

De enkele verslaglegging in het 'Journaal ██████████ en ██████████' van de activiteiten, zonder hiervan een proces-verbaal op te maken, is niet in strijd met de daarvoor bestaande regelgeving.

De werkzaamheden zoals genoemd in dat journaal zijn niet aan te merken als activiteiten waarvoor de voorwaarde aanwezig moet zijn van het zijn van verdachte of waaraan anderszins strafvorderlijke voorwaarden zijn verbonden die niet werden nagekomen.

Niet gebleken is dat (relevante) onderzoeksresultaten welke bij proces-verbaal hadden moeten worden vastgelegd en/of aan het dossier hadden moeten worden toegevoegd buiten het dossier zijn gehouden. Althans niet gebleken is dat relevante opsporingshandelingen buiten het dossier zijn gehouden en / of processenstukken aan de rechterlijke macht zijn onthouden in verband met de beoordeling van de status van ████████ op 21 november 2000.

In het BIZ-rapport wordt gesteld dat het gebruik van een bepaalde woordkeuze in een door algemeen Tolteamleider ████████ opgemaakt rapport, er op kan duiden dat bepaalde opsporingshandelingen willens en wetens niet in het dossier waren verantwoord. Uit het onderzoek is geen enkele indicatie naar voren gekomen die deze veronderstelling kan onderbouwen.

Op basis van de activiteiten, zoals vermeld in het 'Journaal ████████ en ████████', kan de bewering van het BIZ, dat het aanmerken van ████████ als getuige op 21 november 2000 'juridisch geen houdbare redenering lijkt', niet onderschreven worden.

6. Opnemen en vernietigen telecommunicatie

In het BIZ-rapport wordt naar aanleiding van de onderzoeksbevindingen, de mogelijkheid open gehouden dat telefoongesprekken van [REDACTED] voordat hij formeel verdachte werd, werden opgenomen en uitgeluisterd. Deze mogelijkheid is op drie onderzoeksbevindingen gebaseerd:

1. In een (digitale) map van een dagelijks leider werd door het BIZ een methodieken proces-verbaal contra [REDACTED] aangetroffen, welk proces-verbaal geen deel uitmaakt van het formele dossier contra [REDACTED]. In dit proces-verbaal staat vermeld dat in het onderzoek contra [REDACTED] in de periode november 2000 tot juni 2001 telefoongesprekken zijn afgeluisterd. Opgemerkt wordt verder dat in de dossiers contra [REDACTED] en [REDACTED] wel methodieken processen-verbaal werden aangetroffen.
2. In het formele dossier contra [REDACTED] wordt vermeld dat telefoons zijn afgeluisterd vanaf 5 januari 2001. Dit roept, gezien de bevindingen onder 1, bij het BIZ de vraag op of in de periode 20 november 2001 tot 5 januari 2001, telefoongesprekken van [REDACTED] (en/of andere betrokkenen) zijn afgeluisterd en of dit dan binnen het GVO NN heeft plaatsgevonden.
3. In het BIZ-rapport staat dat gebleken is dat de OVJ opdracht gaf dat gesprekken met geheimhouders in het jaar 2000 vernietigd moesten worden ook de gesprekken van de verdachte [REDACTED]. In het BIZ-rapport wordt verder vermeld dat er geen (afgeluisterde) gesprekken van [REDACTED] in 2000 kunnen zijn omdat volgens het formele dossier [REDACTED] pas vanaf 5 januari 2001 is afgeluisterd. In het BIZ-rapport wordt aan vorenstaande de vraag verbonden welke verklaring hiervoor is.

In dit hoofdstuk zijn de relevante feiten en omstandigheden ten aanzien van het opnemen en uitluisteren van telefoongesprekken van [REDACTED] en het vernietigen van opgenomen telefoongesprekken van [REDACTED] gerelateerd.

6.1 Onderzoek methodiekendossier

Methodieken proces-verbaal

In het ter beschikking gestelde onderzoeksmateriaal werden twee methodieken processen-verbaal [REDACTED] aangetroffen. Deze processen-verbaal werden ook in respectievelijk de digitale map van [REDACTED] en de digitale map van het secretariaat aangetroffen. De methodieken processen-verbaal hebben dezelfde strekking, het verantwoorden van opsporingsmethoden contra [REDACTED] maar verschillen van inhoud en sluitingsdatum.

De betreffende methodieken processen-verbaal worden in dit hoofdstuk aangeduid als:

- proces-verbaal A, opgemaakt op 18 juni 2001;
- proces-verbaal B, opgemaakt op 2 november 2001

Proces-verbaal A vermeldt met betrekking tot '126m Telefoontap' dat in de periode van november 2000 tot en met juni 2001 door de OVJ bevelen tot het opnemen en uitluisteren van telefoongesprekken werden afgegeven.

Proces-verbaal B vermeldt met betrekking tot '126m Telefoontap' dat in de periode van januari tot en met juli 2001 door de OVJ bevelen tot het opnemen en uitluisteren van telefoongesprekken werden afgegeven. Tevens wordt in dit proces-verbaal verwezen naar de pagina's 0064 t/m 0070 van het B Dossier.

De beide digitale processen-verbaal zijn vervolgens verder met elkaar vergeleken waarbij de volgende verschillen worden aangetroffen:

Proces-verbaal A	Proces-verbaal B
Onderaan de bladzijden staat als voettekst: G:\Onderzoek Tolteam\W schijf\ZED\ZED9\Methodieken pv [redacted] doc.	Onderaan de bladzijden staat geen bepaalde voettekst
Het gehele proces-verbaal bevat veel typfouten	In het gehele proces-verbaal zitten geen typfouten.
Op diverse plaatsen komen vraagtekens voor die erop kunnen wijzen dat bepaalde gegevens nog toegevoegd dienen te worden.	In dit proces-verbaal staan geen vraagtekens. Gelet op de kleurverschillen van de kopie, is voor dit proces-verbaal gebruik gemaakt van kleuren bij verwijzing naar (bij te voegen) processen-verbaal.
Bepaalde alinea's komen dubbel voor.	Dubbele alinea's komen niet voor.
De opsporingsbevoegdheden 126g, 126j, 126l, 126m en 126n zijn niet in alfabetische volgorde vermeld en zonder de vermelding "Sv".	De opsporingsbevoegdheden 126g, 126j, 126l, 126m en 126n SV zijn in alfabetische volgorde benoemd, allen met toevoeging "Sv".
Een verwijzing naar de vindplaatsen van de bij te voegen processen-verbaal in het formele einddossier ontbreekt.	Voor elke verwijzing en bij te voegen proces-verbaal worden de paginanummers en het dossiernummer vermeld.
Bij 126m SV wordt als periode vermeld: "november 2000 tot en met juni 2001".	Bij 126m SV wordt als periode vermeld: "januari 2001 tot en met juli 2001".
Er is geen vermelding van 126g.	In dit proces-verbaal is onder 126g SV tevens toegevoegd het plaatsen van een peilbaken.
Sluitingsdatum 18 juni 2001.	Sluitingsdatum 2 november 2001.

Om na te gaan in hoeverre in het einddossier contra [redacted] een methodiekenproces-verbaal aanwezig was, werd met behulp van het zoekprogramma ZyFind in de ons ter beschikking gestelde digitale onderzoeksgegevens gezocht naar de inhoudsopgave van het einddossier, welke werd aangetroffen onder de naam: 'Inhoudsopgave Dossier B (algemeen) [redacted]'. Bij de bladzijden 0060 t/m 0063 staat bij het onderwerp PV vermeld: 'Methodieken contra [redacted] (Bob)'.

Aansluitend werd bij het gerechtshof te Arnhem door ons onderzoek ingesteld naar de aanwezigheid van dit proces-verbaal in het fysieke dossier. Dit werd aangetroffen en in afschrift aan ons ter beschikking gesteld. Het betreft een 'Methodieken proces-verbaal contra [redacted]':

- bestaande uit vier (4) bladzijden;
- genummerd B 0060 tot en met B 0063;
- opgesteld op 2 november 2001 door de verbalisant [redacted];
- voorzien van een originele handtekening.

Het proces-verbaal werd vergeleken met het door ons in de digitale gegevens aangetroffen proces-verbaal B. Hierbij bleek dat met uitzondering van de handtekening, het fysieke en het digitale proces-verbaal op alle punten geheel identiek zijn.

De constatering van het BIZ dat in tegenstelling tot bij de formele dossiers (van de verdachten) [redacted] en [redacted] geen methodieken proces-verbaal in het formele dossier van [redacted] zit, is onjuist gebleken.

[redacted] verklaarde, nadat hij geconfronteerd was met de processen-verbaal A en B, dat alleen proces-verbaal B in het einddossier is gevoegd en dat proces-verbaal A duidelijk een concept proces-verbaal is.

Requisitoir [redacted]

In het requisitoir van [redacted] uitgesproken in de strafzaak tegen [redacted] in eerste aanleg op 4 april 2002, staat onder andere vermeld dat in de periode van 5 januari 2001 tot en met 17 december 2001 in totaal 26 telefoonlijnen werden opgenomen en uitgeluisterd. [redacted] verklaarde dat het getal 26 een verschrijving moet zijn geweest.

Uit onderzoek in het BOB-dossier [redacted] werd een mogelijke oorzaak voor de verschrijving gevonden. Het bleek dat in de betreffende ordners 26 tabbladen zaten met daarachter de bescheiden met betrekking tot de toegepaste bijzondere opsporingsbevoegdheden. 20 daarvan hadden betrekking op het opnemen en uitluisteren van telecommunicatie

Telefoonnummers [redacted]

Om vast te kunnen stellen of er mogelijk telefoongesprekken van [redacted] zijn opgenomen en uitgeluisterd in de periode vòòrdat hij verdachte werd in de zin van het Wetboek van Strafvordering, al dan niet binnen het GVO NN, is eerst onderzoek gedaan naar de momenten en de wijze waarop telefoonnummers (mogelijk) in gebruik bij [redacted], bekend zijn geworden binnen het Tolteam.

Op woensdag 31 oktober 2000 werd de volledige identiteit bekend van de latere verdachte [redacted].
Op donderdag 2 november 2000 werd door [redacted] een werkopdracht aangemaakt en verstrekt aan [redacted] en [redacted]. Hierin kregen zij opdracht [redacted] na te trekken. Op maandag 6 november 2000 zijn zij hiermee begonnen en openden een afzonderlijk journaal (zie hoofdstuk 4). De mutaties in dit journaal hebben voornamelijk betrekking op [redacted]. Vanaf 5 januari 2001 werd getapt op [redacted]. Aan de hand van het afzonderlijke journaal werd onderzoek ingesteld naar bekend geworden telefoonnummers van [redacted].

Datum	Omschrijving	Bijzonderheden
06-11-2000	In BPS kwam nummer [redacted] naar voren in als zijnde in gebruik bij [redacted]	
07-11-2000	In BPS kwamen de nummers [redacted] en [redacted] naar voren als zijnde in gebruik bij [redacted]. Dit laatste nummer kwam tevens voor binnen het GSM-project.	
07-11-2000	Middels een aanvraag ex artikel 11 WPR werd binnen het GVO NN verzocht inzicht te verkrijgen in alle bij [redacted] in gebruik zijnde telefoonaansluitingen met als doel na te gaan of [redacted] zich in het rampgebied had opgehouden.	Er werden geen nieuwe nummers bekend
08-11-2000	Door [redacted] werd melding gedaan van een [redacted] door [redacted]. Nummer van [redacted].	
09-11-2000	Er werd gebeld met [redacted]. Het nummer bleek uitgeschakeld.	
09-11-2000	Er werd gebeld met [redacted]. Het nummer bleek niet meer in het bezit te zijn van [redacted].	Bleek ook uit tenaamstelling.
21-11-2000	[redacted] werd als getuige gehoord in het GSM-project. [redacted] ontkende het bezit/gebruik van nummer [redacted]. Hij verklaarde tot 01-10-2000 nummer [redacted] gebruikt te hebben.	
23-11-2000	Door de provider werd meegedeeld dat [redacted] en prepaid betreft waarvan geen tenaamstelling bekend was. Tevens bleek dat [redacted] op naam stond van [redacted]. Op 29 januari 2001 bleek overigens dat dit nummer vermoedelijk toch in gebruik was bij [redacted].	Op 29-01-2001 bleek nummer [redacted] [redacted] mogelijk toch in gebruik bij [redacted]
11-01-2001	Uit verklaringen van [redacted] en [redacted] bleek dat [redacted] gebruik maakte van nummer [redacted].	

Alle genoemde nummers werden met behulp van het zoekprogramma ZyFind ingevoerd in de ons ter beschikking gestelde digitale onderzoeksgegevens. Betreffende nummers werden niet aangetroffen voor de hierboven vermelde data.

Op 3 januari 2001 werd een proces-verbaal aanvraag bevel ex artikel 126m SV opgemaakt in de zaak tegen de verdachte [REDACTED]. De aanvraag betrof zeven telefoonnummers, waaronder twee nummers vermoedelijk in gebruik bij [REDACTED] ([REDACTED] en [REDACTED]). Na de 'Vordering machtiging bevel tot onderzoek van telecommunicatie' van 4 januari 2001 door de OVJ en de daaropvolgende 'Machtiging bevel tot opnemen van telecommunicatie' van 5 januari 2001 door de RC, werd op 5 januari 2001 het 'Bevel tot onderzoek telecommunicatie afgegeven door de OVJ. Vanaf 12.00 uur werd er daadwerkelijk opgenomen en uitgeluisterd.

Opgenomen en uitgeluisterde telefoongesprekken binnen het GVO NN

Om te onderzoeken of telefoongesprekken van [REDACTED] mogelijk eerder waren opgenomen en uitgeluisterd binnen het GVO NN, werd onderzoek gedaan in het 'Compassysteem' in gebruik bij het kabinet RC te Almelo. Hieruit bleek dat binnen dit GVO door de RC te Almelo tot op heden (2004) 20 machtigingen verleend waren voor onderzoek telecommunicatie. Alle machtigingen zijn verleend in de periode 18 mei tot 1 september 2000. De telefoonnummers welke zijn genoemd in deze machtigingen werden vergeleken met alle nummers van [REDACTED] welke binnen het onderzoek bekend waren geworden als zijnde (mogelijk) bij hem in gebruik of in gebruik geweest. Hieruit kwam geen 'hit' naar voren.

Verantwoording 'tappen' [REDACTED]

In verschillende processen-verbaal in het dossier [REDACTED] is het onderzoek naar telecommunicatie gerelateerd en verantwoord.

'TAP-proces-verbaal'

Op 3 september 2001 werd een proces-verbaal opgemaakt met betrekking tot het verloop van het opnemen en uitluisteren van de telefoonaansluitingen in het onderzoek tegen de verdachte [REDACTED]. In dit proces-verbaal wordt een opsomming gegeven van alle telefoonnummers welke werden uitgeluisterd en opgenomen, de bijbehorende taplijnen en van de opening- en sluitingsdata. Op 5 januari 2000 werd begonnen met 7 lijnen. Daaruit voortvloeiend werden uiteindelijk 20 lijnen opgenomen en uitgeluisterd waar [REDACTED] vermoedelijk gebruik van maakte en van personen met wie hij contacten onderhield. Eén van deze lijnen betrof een IMEI-nummer van een telefoontoestel behorend bij een nummer dat bij [REDACTED] in gebruik zou zijn. De eerste taps werden aangesloten op 5 januari 2001 te 12.00 uur.

Proces-verbaal feiten en omstandigheden

Op 22 oktober 2001 werd een proces-verbaal 'Feiten en omstandigheden' met betrekking tot [REDACTED] opgemaakt waarin wordt gerelateerd welke feiten en omstandigheden hebben geleid tot de verdenking jegens [REDACTED]. In dit proces-verbaal wordt aangegeven dat op 3 januari 2001 telefoontaps werden aangevraagd en dat op 5 januari 2001 door de OVJ bevelen werden uitgevaardigd.

BOB-dossiers

In de zaak [REDACTED] werd een dossier Bijzondere Opsporingsbevoegdheden (BOB) opgemaakt met waarin de 26 toepassingen van bijzondere opsporingsbevoegdheden worden verantwoord. 20 hiervan hebben betrekking op het opnemen en uitluisteren van telecommunicatie en bevatten de processen-verbaal aanvraag, de machtigingen RC en de bevelen OVJ.

In het dossier werd als eerste aanvangsdatum van het opnemen en uitluisteren van telecommunicatie aangetroffen 5 januari 2001 te 12.00 uur. Dit betrof een vaste telefoonaansluiting van één van de personen waarmee [REDACTED] mogelijk telefonisch contact kon hebben. Van de telefoonnummers in gebruik bij [REDACTED] werd als eerste aanvangsdatum van het opnemen en uitluisteren van (mobiele) telecommunicatie aangetroffen 5 januari 2001 te 15.00 uur.

Onderzoek TAP-kamer

Uit onderzoek is gebleken dat in de tapkamer in het hoofdbureau van politie te Enschede, door de tapkamerbeheerder in Perfect View een overzicht wordt bijgehouden van alle lijnen die getapt worden.

en historische prints die worden opgevraagd. Ten einde ook hier vast te kunnen stellen of een van [REDACTED] bekend geworden telefoonnummer, voor 5 januari 2001 is opgenomen en uitgeluisterd of dat hiervan historische prints werden opgevraagd, werd uit Perfect View een uitdraai ter beschikking gesteld. Hierop staan alle (ook van andere onderzoeken) door de regiopolitie Twente in de periode 13 mei 2000 tot 5 januari 2001 opgenomen en uitgeluisterde telefoonnummers en aangevraagde historische printgegevens vermeld. Niet gebleken is dat een van [REDACTED] bekend geworden telefoonnummer voor 5 januari 2001 is opgenomen en uitgeluisterd of dat historische printgegevens met betrekking tot een dergelijk nummer werden opgevraagd.

6.2 Vernietiging (geheimhouder)gesprekken [REDACTED]

In de ter beschikking gestelde onderzoeksgegevens werden 3 faxberichten aangetroffen afkomstig van het parket Almelo. Alle faxen waren ondertekend door [REDACTED] gericht aan de teamleiding Tolteam ([REDACTED]). Als onderwerp staat op de faxen vermeld: "(Vernietiging) Optical disks telefoontap(s)".

Gelet op de interpretatie welke door het BIZ aan de inhoud van de faxberichten is gegeven, namelijk "dat de gesprekken met geheimhouders opgenomen in het jaar 2000 vernietigd moesten worden ook de gesprekken van de verdachte [REDACTED]" wordt hieronder, voordat op de onderzoeksbevindingen wordt ingegaan, per faxbericht aangegeven welk citaat betrekking heeft op het onderwerp. De vermelde data zijn afkomstig van de verstuurd faxberichten.

Faxbericht 1 opgemaakt/verstuurd 07.12.01

"Hierbij bevestig ik schriftelijk hetgeen ik gisteren en hedenmorgen met u besproken heb. Op 06.12 heb ik u in uw hoedanigheid van dagelijks leider van het Tolteam de opdracht gegeven om de data op de optical disks, betreffende de afgeluisterde telefoongesprekken met geheimhouders in de strafzaken tegen de verdachten [REDACTED] en [REDACTED] te vernietigen. Vervolgens heb ik vandaag, 7 december 2001, aan u de opdracht gegeven om de optical disks van alle in het jaar 2000 in het kader van het onderzoek naar de vuurwerkramp in Enschede afgeluisterde telefoongesprekken te vernietigen".

Faxbericht 2 opgemaakt/verstuurd 13.12.01

"Op 7 december 2001 heb ik u schriftelijk opdracht gegeven om de optical disks van alle in het jaar 2000 in het kader van het onderzoek naar de vuurwerkramp in Enschede afgeluisterde telefoongesprekken te vernietigen.

Afgelopen dinsdag, 11 december 2001, hebt u mij gezegd dat aan deze opdracht nog geen gevolg was gegeven. Wij spraken toen af dat - in afwijking van mijn eerder gegeven opdracht - de optical disks in een verzegelde envelop aan de rechter-commissaris zouden worden gegeven.

Bij deze verzoek ik u dan ook om de optical disks van alle telefoontaps (zowel 2000 als 2001 betreffend) die in het kader van het onderzoek naar de vuurwerkramp in Enschede hebben gelopen, te mijner attentie op het arrondissementsparket te Almelo af te (laten) leveren. Deze optical disks zal ik vervolgens afgeven aan de rechter-commissaris alhier, die de disks in een kluis in zijn kabinet zal bewaren".

Faxbericht 3 opgemaakt/verstuurd 13.12.01

"In mijn brief van 7 december jl heb ik u het volgende geschreven "

" Op 06 december 2001 heb ik u in uw hoedanigheid van dagelijks leider van het TOL-team de opdracht gegeven om de data op de optical disks, betreffende de afgeluisterde telefoongesprekken met geheimhouders in de strafzaken tegen de verdachten [REDACTED] en [REDACTED] te vernietigen.

Vervolgens heb ik vandaag 7 december 2001 aan u de opdracht gegeven om de optical disks van alle in het jaar 2000 in het kader van het onderzoek naar de vuurwerkramp in Enschede afgeluisterde telefoongesprekken te vernietigen"

Bij deze deel ik u mede dat mijn opdracht van 6 december 2001 ook betrekking heeft op de data op de optical disks, betreffende de afgeluisterde telefoongesprekken met geheimhouders in de strafzaak tegen de verdachte ██████████

Vernietiging van de geheimhoudersgesprekken dient plaats te vinden, ook al bestaat het risico van beschadiging van de overige gesprekken

De opdracht tot vernietiging van de optical disks van alle in het jaar 2000 afgeluisterde telefoongesprekken trek ik bij deze in. Deze optical disks dienen – na verwijdering en vernietiging van de geheimhoudersgesprekken – tot nader order bewaard te blijven.

Voorts geef ik u te kennen dat uitgewerkte verslagen van gesprekken met geheimhouders uit de ordners met tapverslagen verwijderd moeten worden en vervolgens moeten worden vernietigd

Ik verzoek u van de vernietiging van de geheimhoudersgesprekken op de optical disks en van de vernietiging van de processen-verbaal van de uitgewerkte taps een proces-verbaal op te (laten) maken en mij dit toe te sturen".

6.2.1 Juridisch kader

De bevinding met betrekking tot het vernietigen van tapgesprekken en de aanleiding en opdracht daartoe, worden in chronologische volgorde in 6.2.2 gerelateerd. In dit hoofdstuk wordt een korte uiteenzetting gegeven over de wetgeving die betrekking heeft op het bewaren en vernietigen van telefoongesprekken, in het bijzonder geheimhoudersgesprekken.

Tot 1 februari 2000 lag de verantwoordelijkheid voor het tappen van telefoongesprekken, en daarmee ook het wissen van gegevens, bij de RC op grond van artikel 125h SV.

Vanaf 1 februari 2000 is de Wet BOB in werking getreden. Artikel 126aa, lid 2 daarvan luidt: "Voor zover de processen-verbaal of andere voorwerpen mededelingen behelzen gedaan door of aan een persoon die zich op grond van artikel 218 zou kunnen verschonen indien hem als getuige naar de inhoud van die mededelingen zou worden gevraagd, worden deze processen-verbaal en andere voorwerpen vernietigd. Bij algemene maatregelen van bestuur worden hieromtrent voorschriften gegeven. Voor zover de processen-verbaal of andere voorwerpen andere mededelingen dan bedoeld in de eerste volzin behelzen gedaan door of aan een in die volzin bedoelde persoon, worden zij niet bij de processtukken gevoegd dan na voorafgaande machtiging door de RC".

In artikel 126cc lid 1 en 2 wordt bepaald dat:

"Zolang de zaak niet is geëindigd, bewaart de officier van justitie de processen-verbaal en andere voorwerpen, waaraan gegevens kunnen worden ontleend die zijn verkregen door (.) het opnemen van telecommunicatie (.), voor zover die niet bij de processtukken zijn gevoegd, en houdt deze ter beschikking van het onderzoek.

Zodra twee maanden verstreken zijn nadat de zaak is geëindigd (..) doet de officier van justitie de processen-verbaal en andere voorwerpen, bedoeld in het eerste lid, vernietigen. Van de vernietiging wordt proces-verbaal opgemaakt".

In het 'Besluit bewaren en vernietigen niet-gevoegde stukken' wordt geregeld dat de processen-verbaal en andere voorwerpen, zoals bedoeld in art. 126cc lid 1 SV, worden bewaard op een door de officier van justitie aangewezen beveiligde plaats; tevens is de OVJ degene die bevel geeft tot vernietiging. Onder andere voorwerpen worden onder meer begrepen tapes, harde schijven en optical disks

6.2.2 Chronologisch overzicht vernietiging tapgesprekken

In het Tolteam journal werden mutaties aangetroffen die (voornamelijk) waren opgemaakt door [REDACTED] die betrekking hebben op de vernietiging van de optical disks. De mutaties bestrijken de periode 5 december 2001 tot 6 maart 2002.

De bevindingen met betrekking tot het vernietigen van tapgesprekken en de aanleiding en opdracht daartoe, worden in chronologische volgorde gerelateerd.

Journal / aantekeningen [REDACTED] / [REDACTED]

In dit journal werden aantekeningen aangetroffen welke betrekking hebben op de (technische) onmogelijkheid geheimhoudergesprekken te wissen. De mutaties waren gemaakt door [REDACTED]. Naar de inhoud van de mutaties zelf werd geen nader onderzoek gedaan. De strekking van de mutaties wordt echter wel van belang geacht om context te geven aan de nader noemen verklaringen van [REDACTED] en [REDACTED] over de technische vernietigingsproblemen.

30-08-2001 Uitspraak rechtbank Zwolle

De mutatie handelt over commotie die is ontstaan rond een uitspraak (van de rechtbank) in Zwolle omdat het technisch onmogelijk was gebleken geheimhoudergesprekken te wissen. Deze bleven opgeslagen op schijf. Nagegaan werd in hoeverre dat probleem ook binnen het Tolteam onderzoek speelde en dit bleek het geval: "Een probleem dat onze zaak, maar waarschijnlijk ook Almelo overstijgt. Wel iets om rekening mee te houden (ontvankelijkheidsverweer/OM houdt zich willens en wetens niet aan de wet)".

17-09-2001 Geheimhoudergesprekken uit RBS gehaald

Blijkens deze mutatie werd tijdens een bespreking met het Tolteam medegedeeld dat de geheimhoudergesprekken uit RBS waren gehaald, maar dat deze wel op de optical disks bleven staan. [REDACTED] vraagt zich in de mutatie af hoe het staat met de problemen rond dit onderwerp.

Tijdslijn

In het journal van het Tolteam werden mutaties aangetroffen die (voornamelijk) waren opgemaakt door [REDACTED] en betrekking hebben op de vernietiging van (geheimhouder)gesprekken van de optical disks. De mutaties bestrijken de periode 5 december 2001 tot 6 maart 2002. Hieronder worden de betreffende mutaties, verklaringen en overige onderzoeksbevindingen chronologisch weergegeven.

05-12-2001 Aantreffen uitgewerkte geheimhoudergesprekken

Op 4-12-2001 ontstond er commotie over geheimhoudergesprekken nadat de advocaat [REDACTED] had ontdekt dat tapgesprekken tussen hem en zijn cliënt [REDACTED] waren uitgewerkt. De advocaat wilde dat dezelfde avond in NOVA publiekelijk maken.

Uit een onderzoek in RBS (geautomatiseerd systeem waarin de tapgesprekken werden uitgewerkt) dat direct door [REDACTED] c.s. werd ingesteld bleek dat inderdaad een aantal gesprekken tussen [REDACTED] en zijn advocaat waren uitgewerkt.

05-12-2001 Opdracht corrigeren geheimhoudergesprekken

Het aantreffen van de geheimhoudergesprekken werd onmiddellijk ter kennis gebracht van [REDACTED] die opdracht gaf de uitwerking van de betreffende gesprekken in RBS te corrigeren.

06-12-2001 Regiezitting

Ook [REDACTED] advocaat van [REDACTED], kwam met het verwijt dat gesprekken met geheimhouders getapt waren.

06-12-2001 Mondelinge opdracht vernietigen geheimhoudergesprekken (bron faxbericht 1)
[redacted] gaf mondeling opdracht geheimhoudergesprekken in de strafzaken tegen [redacted] en [redacted] te vernietigen. Deze opdracht werd in faxbericht 1 op 7 december bevestigd.

Tapkamerbeheerder [redacted] verklaarde (bij het BIZ) dat:

- hij medio december (2001) werd gebeld door [redacted]
- [redacted] hem mede deelde dat alle geregistreerde telefoongesprekken van het Tolteam in opdracht van de OVJ gewist moesten worden;
- hij ([redacted]) pas actie zou ondernemen als hij een schriftelijke opdracht van de OVJ zou krijgen;
- [redacted] dit zou regelen en de opdracht zou faxen

[redacted] verklaarde dat:

- hij in 2001 door een raadsman werd geattendeerd op de aanwezigheid van een aantal uitgewerkte tapgesprekken van geheimhouders;
- in een andere strafzaak ten overstaan van de rechtbank het verweer is gevoerd dat de vernietiging van geheimhoudergesprekken niet volledig was omdat deze bewaard bleven op de optical disks;
- daarover behoorlijke commotie is ontstaan waarbij veel overleg tussen diverse leden van het OM is geweest over hoe om te gaan met deze problematiek;
- hij uiteindelijk hierover een aantal faxberichten aan [redacted] heeft verstuurd.

[redacted] verklaarde dat:

- eind december 2001 consternatie is geweest over het vernietigen van geheimhoudergesprekken en hoe dit moest gebeuren;
- dit was na het aantreffen van een geheimhoudergesprek door de advocaat van [redacted];
- vlak daarvoor een andere IRT-zaak een vergelijkbaar probleem heeft gehad waarbij toen zelfs de back-ups vernietigd moesten worden.

07-12-2001 Artikel op NOVA website

Op de NOVA website stond een artikel over de uitgewerkte gesprekken met geheimhouders in het vuurwerkonderzoek. Volgens dit artikel zou op 10 december 2001 een kort geding worden gevoerd door de Nederlandse Orde van Advocaten over het laten vernietigen van tapgesprekken met geheimhouders.

07-12-2001 Bevestiging opdracht vernietigen alle gesprekken (bron faxbericht 1)

Faxbericht 1 werd verstuurd. [redacted] bevestigde daarin aan [redacted] zijn mondelinge opdracht van 6 december 2001. In dezelfde fax bevestigde [redacted] tevens zijn mondelinge opdracht van 7 december 2001 om de optical disks van alle in het jaar 2000 in het kader van het onderzoek naar de vuurwerkcramp in Enschede afgeluisterde telefoongesprekken te vernietigen.

[redacted] verklaarde (bij het BIZ) dat:

- hij korte tijd daarna per fax de door [redacted] ondertekende opdracht kreeg;
- hij niet uitsluit dat deze opdracht inhield alle geregistreerde telefoongesprekken binnen het Tolteam te wissen;
- [redacted] korte tijd later op de tapkamer kwam;
- [redacted] de doos met de optical disks van het Tolteam meenam en daarbij vertelde dat hij een proces-verbaal van vernietiging zou opmaken.

11-12-2001 Overleg met OM

Op het parket Almelo vond overleg plaats waarbij aanwezig waren [redacted], [redacted], [redacted] en [redacted]. Tijdens dit overleg werd door een voormalig RC een uiteenzetting gegeven welke neerkwam op een zo breed mogelijke interpretatie van geheimhoudergesprekken

Gelet op de onzekere uitkomst (beschadiging van andere gesprekken bij vernietiging gesprekken geheimhouders) werd besloten vooralsnog niet over te gaan tot het wissen van gesprekken.

In het traject [REDACTED], werden de volgende afspraken gemaakt:

- alle optical disks worden ingenomen en verzegeld in bewaring bij de RC;
- de desbetreffende gesprekken worden in de data verwijderd en op papier aangepast volgens de omschreven methode (vermelding 'Geheimhoudergesprek');
- Verwijderde papieren exemplaren (OM en Tolteam) worden verzegeld bij RC ingeleverd;
- Een lijst van totaal aangepaste gesprekken inleveren bij de RC (is al gedaan volgens mutatie);
- Een lijst per geheimhouder bij RC inleveren.

In het traject [REDACTED] werd de volgende afspraak gemaakt:

- Idem als bij [REDACTED] doch geen bewaring verwijderde pagina's en geen overzichtslijst.

Verder werd afgesproken dat het OM landelijk info zou inwinnen hoe deze problematiek verder moest worden bekeken omdat: "de gewijzigde BOB-wetgeving andere procedures van bewaren kent dan het oude systeem. Hier is gisteren een brief verschenen van de PG's maar die was nog niet afgedaald"

Concept procedure vernietiging geheimhoudergesprekken

Naar aanleiding van vorenstaande werd een onderzoek ingesteld naar genoemde brief van de PG's. Hierbij werd in de onderzoeksgegevens een mailbericht d.d. 7 december 2001 aangetroffen met als onderwerp 'aanwijzing procedure'. Dit bericht was afkomstig van tapkamerbeheer KLPD en gericht aan het LOTB, Landelijk Overleg Tapkamer Beheerders. De mail vermeldt (citaten):

- Zoals jullie uit de media hebben vernomen, is er zwaar weer op komst is m.b.t. vernietiging gesprekken en in het bijzonder de gesprekken waar geheimhouders bij betrokken zijn.
- Bijgaand treft u de concept tekst aan van de procedure, welke ik van het Parket Generaal gekregen heb. Op korte termijn zal deze procedure als aanwijzing van de PG's volgen.
- Deze informatie wordt door het ministerie ook aan uw Korpschef gezonden. Maar we weten dat dit een lange weg is, en wij hier allemaal onze verantwoordelijkheid moeten nemen.

Achter het mailbericht werd een concept procedure m.b.t. geïntercepteerde communicatie met 'geheimhouders' aangetroffen. Hierin staat dat met de inwerkingtreding per 1 februari 2000 van de Wet BOB, de verantwoordelijkheid voor het wissen van gegevens van geheimhouders is overgegaan van de RC naar de OVJ. Vervolgens volgt een uiteenzetting van de nieuwe procedure.

Niet achterhaald kon worden op welk moment deze conceptprocedure bekend is geworden bij de Tolteamleiding en [REDACTED]. De inhoud van de procedure komt echter overeen met de strekking van de uiteenzetting van de RC.

11-12-2001 Mondelinge opdracht overdragen optical disks aan [REDACTED] (bron faxbericht 2) [REDACTED] trok bij [REDACTED] zijn eerdere opdracht d.d. 7 december 2001 in en verzocht alle optical disks aan hem te overhandigen zodat deze in een verzegelde enveloppe bij de RC in bewaring konden worden gegeven.

[REDACTED] verklaarde (bij het BIZ) dat:

- hij korte tijd later werd gebeld door [REDACTED] die vertelde dat de optical disks niet zouden worden vernietigd maar zouden worden opgeslagen in de kluis van de rechtbank in opdracht van [REDACTED],
- hij aan [REDACTED] vroeg dit schriftelijk te bevestigen wat door [REDACTED] werd toegezegd.

13-12-2001 Bevestiging opdracht overdragen optical disks aan [REDACTED] (bron faxbericht 2) Faxbericht 2 wordt verstuurd. [REDACTED] bevestigt hierin zijn opdracht van 11 december 2001 per fax aan [REDACTED].

██████ verklaarde (bij het BIZ) dat:

- hij korte tijd later persoonlijk of per fax een door ███████ ondertekende brief ontving waarin stond dat de optical disks van het Tolteam onderzoek zouden worden bewaard bij de rechtbank in Almelo.

13-12-2001 Nieuwe / gewijzigde opdracht (bron faxbericht 3)

Door ███████ werd aansluitend op de faxberichten 1 en 2, faxbericht 3 opgemaakt en verstuurd. Hierin komt hij terug op zijn eerdere opdrachten

Aanvullend gaf hij opdracht dat ook de geheimhoudergesprekken in de strafzaak tegen ███████ moesten worden vernietigd. Hierbij vermeldde ███████ dat vernietiging van de geheimhoudergesprekken plaats diende te vinden, ook al bestond het risico van beschadiging van de overige gesprekken.

In tegenstelling tot in faxbericht 2 waarin ███████ de opdracht gaf de optical disks op het parket af te leveren, gaf ███████ in dit faxbericht de opdracht om de optical disks na verwijdering en vernietiging van de geheimhoudergesprekken, tot nader order te bewaren (op het politiebureau).

Verder gaf ███████ in dit faxbericht opdracht om de uitgewerkte verslagen van gesprekken met geheimhouders uit de ordners met tapverslagen te verwijderen en te vernietigen. Tot slot gaf hij opdracht om van alle verwijderingen (optical disks en dossiers) proces-verbaal op te maken

██████ verklaarde dat:

- hij in fax 3 refereert aan de opdracht van 6 december 2001;
- hij daarin aan ███████ aangeeft dat die opdracht ook uitgevoerd dient te worden ten opzichte van de geheimhoudergesprekken in de strafzaak tegen ███████;
- de opdracht van 6 december niet gerelateerd is aan een jaartal, dit in tegenstelling tot de opdracht van 7 december, maar deze had geen betrekking op ███████;
- het voor ███████ en zichzelf volstrekt duidelijk was dat de opdracht ten aanzien van de verdachte ███████ slechts betrekking kon hebben op het jaar 2001 om de doodeenvoudige reden dat zij beiden wisten dat niet eerder dan in het jaar 2001 met het tappen op verdachte ███████ is begonnen

██████ verklaarde dat:

- de drie verschillende opdrachten van het OM gezien kunnen worden als een gevolg van voortschrijdend inzicht;
- de eerste (fax)opdracht was uitgegaan van de ervaring dat geheimhoudergesprekken niet verwijderd konden worden zonder dat de andere gesprekken beschadigd werden;
- om te voorkomen dat de advocatuur zou denken dat er op enigerlei wijze toch nog geheimhoudergesprekken in de systemen van de politie zouden zitten, is bepaald dat dan maar alle optical disks vernietigd dienden te worden;
- dit dan de tapgesprekken van ███████ en ███████ uit 2000/2001 en van ███████ uit 2001 betrof;
- de twee daarop volgende (fax)opdrachten steeds beperkter werden en uiteindelijk de laatste opdracht was dat alleen de geheimhoudergesprekken vernietigd dienden te worden.

██████ verklaarde dat:

- hij zich kan herinneren dat er op een gegeven moment faxen van ███████ binnenkwamen waaruit bleek dat geheimhoudergesprekken moesten worden gewist;
- dit betrekking had op zowel de fysieke dossiers als de optical disks;
- dit met betrekking tot de optical disks technisch moeilijk was omdat ook andere gesprekken dan gewist zouden worden

██████ verklaarde dat:

- op een gegeven moment geheimhoudergesprekken moesten worden verwijderd;

- hij zelf niet bij de besluitvorming over vernietiging aanwezig is geweest maar zich kan herinneren dat [REDACTED] contact heeft gehad met het Landelijk Parket en gesproken heeft over hoe te handelen met de geheimhoudergesprekken;
- bij het Landelijk Parket verschillende zaken speelden waarbij problemen waren met de geheimhoudergesprekken;
- naar aanleiding van deze zaken er een nieuwe beleidslijn van het college van procureurs-generaal is afgekomen.

13-12-2001 Proces-verbaal van vernietiging geheimhoudergesprekken
 In dit proces-verbaal is gerelateerd dat in opdracht van [REDACTED] alle verslagen van gesprekken met zogenaamde geheimhouders in het onderzoek contra [REDACTED], waren verwijderd uit tapdossier W en vervolgens zijn vernietigd. Verder wordt vermeld dat zowel in het fysieke tapdossier W als in het RBS verwerkingsprogramma, de tekst waarin de inhoud van het gesprek was weergegeven, is vervangen door de tekst "geheimhoudergesprek".

13-12-2001 Mutatie in journaal met betrekking tot opdracht [REDACTED]
 [REDACTED] mouteerde: "In deze soap is de laatste opdracht van vandaag om niet tot vernietiging van de optical disks over te gaan. Wel dienen van alle disks de geheimhoudergesprekken gewist te worden."

[REDACTED] verklaarde (bij het BIZ) dat:

- op zijn hoogst anderhalve week later op de tapkamer kwam en de doos met optical disks terug gaf;
- [REDACTED] hierbij mede deelde dat het niet langer nodig was de optical disks op de rechtbank te bewaren;
- hij hier onder andere met [REDACTED] over gesproken had;
- dat niemand van de leiding van het Tolteam of [REDACTED] hem duidelijk heeft gemaakt waarom dit hele gebeuren noodzakelijk was geweest;
- hij daar zelf ook niet naar heeft geïnformeerd.

[REDACTED] verklaarde (bij het BIZ) dat:

- hij op enig moment een brief onder ogen kreeg van [REDACTED] gericht aan [REDACTED]
- [REDACTED] hierin opdracht gaf alle geregistreerde gesprekken van het Tolteam over het jaar 2000 op de optical disc van de tapkamer te vernietigen;
- Achter deze brief nog een brief zat, welke een zestal dagen later gedateerd was en waarin [REDACTED] zijn eerder opdracht introk;
- hij hierover in gesprek kwam met [REDACTED].

08-01-2002 Voortgang vernietiging (journaal [REDACTED])

In zijn aantekeningen vermeldde [REDACTED] dat eind deze week een overzicht gereed was van geheimhoudergesprekken [REDACTED] / [REDACTED]. Voorts vermeldde [REDACTED] dat alle geheimhoudergesprekken pas van de optical disks verwijderd zouden worden als deze achterhaald waren.

16-01-2002 Voortgang vernietiging

[REDACTED] mouteerde dat hij een aantal vragen van [REDACTED] over de verwerking van geheimhoudergesprekken had beantwoord. Tevens mouteerde [REDACTED] dat [REDACTED] opdracht had gegeven dat vernietiging van de gesprekken, voor donderdag 12 00 uur (17 januari 2001), technisch, geautomatiseerd en dossiermatig uitgevoerd moest zijn. [REDACTED] mouteerde dat de technische vernietiging problematisch zou zijn gelet op de vele gesprekken (600) en de hiervoor benodigde werkwijze.

[REDACTED] verklaarde dat:

- dit alleen te maken had met de zaken van [REDACTED] en [REDACTED] en met de afspraken die over de vernietiging van de gesprekken waren gemaakt;

- dit in ieder geval geen betrekking had op de zaak [REDACTED]

18-01-2002 Proces-verbaal vernietiging naar OM Almelo

De processen-verbaal van vernietigingen (in de zaak [REDACTED] en de zaak [REDACTED] werden ingeleverd bij het OM Almelo. Met betrekking tot de zaak [REDACTED] betrof dit het proces-verbaal opgemaakt op 13 december 2001

30-01-2002 Aantreffen geheimhoudergesprekken

In tapordners werd nog een aantal geheimhoudergesprekken aangetroffen van huisarts, apotheek en een advocatenkantoor. Hierop werden alle ordners nog twee maal handmatig doorgenomen. In totaal werden als gevolg van "de ópschuivende norm" en schoonheidsfoutjes in totaal 150 gesprekken gevonden die verwijderd dienden te worden. [REDACTED] constateerde dat 30 van deze gesprekken feitelijk al eerder gevonden en verwijderd hadden moeten worden.

04-02-2002 Proces-verbaal vernietiging geheimhoudergesprekken

Door [REDACTED] werd proces-verbaal opgemaakt van de verwijdering en vernietiging van in totaal 154 communicatiecontacten (uit RBS, de W-dossiers en de optical disks) tussen geheimhouders en [REDACTED] over de periode 5 januari tot 17 december 2001.

05-02-2002 Proces-verbaal vernietiging naar OM Almelo

Bovenstaand proces-verbaal werd ingeleverd bij het OM Almelo.

06-02-2002 Controle door OM

[REDACTED] mouteerde dat [REDACTED] bij het inleveren van het proces-verbaal had aangegeven, dat het OM zelf ook nog een keer de tapdossiers zou controleren op geheimhoudergesprekken.

[REDACTED] verklaarde dat:

- hij met de collega parketsecretarissen (8 of 9) bezig is geweest om alle ongeveer 10.000 opgenomen telefoongesprekken van het Tolteam door te nemen om de mogelijk nog achtergebleven geheimhoudergesprekken er uit te halen;
- dit zover ging dat zelfs doktersafspraken, die telefonisch waren gemaakt met de assistenten, moesten worden verwijderd.

12-03-2002 Instructie vernietiging geïntercepteerde gesprekken met geheimhouders

Op deze datum is door het college van procureurs-generaal voornoemde instructie vastgesteld met inwerkingtreding per 1 april 2002.

Als achtergrond voor deze instructie wordt vermeld dat in december 2001 een kort geding heeft gediend dat was aangespannen door onder meer de Nederlandse Orde van Advocaten tegen de Minister van Justitie. Daarbij stond de uitvoering van art. 125h SV (oud) en art. 126aa SV centraal, voorzover deze artikelen betrekking hebben op het vernietigen van geïntercepteerde communicatie met geheimhouders.

Door de Rechtbank Den Haag is op 24 januari 2002 uitspraak gedaan waarbij is gebleken dat de uitvoering van de wetgeving niet in alle gevallen vlekkeloos is verlopen. Dit was de aanleiding voor het college de regels nader uit te werken in deze 'Instructie' die mede dient voor een uniforme uitvoering van artikel 126aa, lid 2 SV en de artikelen 4 en 5 van het 'Besluit bewaren en vernietigen niet-gevoegde stukken'.

Requisitoir OVJ

Op 27 april 2002 vermeldde de OVJ in zijn requisitoir tijdens de behandeling van de strafzaak tegen [REDACTED] in eerste aanleg, met betrekking tot de vernietiging van geheimhoudergesprekken dat:

- 154 gesprekken met geheimhouders hebben plaatsgevonden waarvan 48 gesprekken direct als geheimhoudergesprek zijn aangemerkt (dus geen schriftelijke uitwerking);
- de schriftelijke verwerking van de overige 106 geheimhoudergesprekken is vernietigd, nadat hij daar op 13 december 2001 schriftelijk opdracht toe had gegeven;
- deze opdracht tot vernietiging betrekking had op alle geheimhoudergesprekken die in het tapdossier en op de optical disks waren vastgelegd;
- deze opdracht naderhand nog gespecificeerd is in die zin dat vernietigd moesten worden alle gesprekken met geheimhouders in de zin van art. 218 SV ongeacht of verdachte dan wel anderen dit gesprek voerde en ongeacht de inhoud van het gesprek;
- van deze vernietiging proces-verbaal is opgemaakt;
- voor deze benadering is gekozen om te voorkomen dat ter zitting een discussie zou kunnen ontstaan over het antwoord op de vraag of een bepaald gesprek nu wel of niet als geheimhoudergesprek bestempeld zou moeten worden;
- de schriftelijke uitwerking van een aantal geheimhoudergesprekken niet terstond vernietigd is maar dat zich daartussen gesprekken bevonden tussen de raadsman en zijn cliënt [REDACTED]. Ook heeft de vernietiging van de geautomatiseerde gegevens van de geheimhoudergesprekken niet terstond plaatsgevonden.

6.3 Onderzoek optical disks

In het Rapport BIZ wordt gekomen tot een mogelijk eerdere aanvangsdatum (20 november 2000) van het opnemen en uitluisteren van telecommunicatiegesprekken van [REDACTED] op basis van de veronderstellingen van:

- een geheim traject;
- de vermelding in een digitaal aangetroffen 'Methodiekenproces-verbaal';
- de opdracht tot vernietiging van tapgesprekken van de verdachte [REDACTED] over het jaar 2000.

Hoewel uit het onderzoek van de administratieve onderzoeksbescheiden zoals gerelateerd in de paragrafen 6.1 en 6.2 niet gebleken is dat voor 5 januari 2001 telecommunicatie van [REDACTED] is opgenomen en uitgeluisterd, is om deze mogelijkheid eveneens technisch te kunnen uitsluiten, onderzoek verricht aan de optical disks waarop alle binnen het Tolteam opgenomen telecommunicatie is opgeslagen

In totaal werden door [REDACTED] 21 optical disks overhandigd betreffende het Tolteam onderzoek. Deze werden voor onderzoek ter beschikking gesteld van het Team Interceptie & Verwerking Recherche Informatie van het KLPD te Driebergen.

Op basis van het onderzoek van de 21 optical disks werd een lijst opgesteld van alle op de disks voorkomende telefoonnummers met bijbehorende aanvangsdata en tijdstippen waarop met het opnemen van telecommunicatie was begonnen. Op de lijst komen geen telefoonnummers naar voren die niet al bekend waren uit het onderzoek van het Tolteam i.c. welke niet gedekt waren door een bevel van de OVJ

Uit deze lijst is op te maken dat het opnemen van telecommunicatie welke in gebruik was (geweest) bij [REDACTED], is begonnen op 5 januari 2001 met dit verschil dat de telefoonaansluiting [REDACTED] als eerste geregistreerd staat op 21 januari 2001 te 18.31 uur

[REDACTED] verklaarde (bij het BIZ) dat:

- het feit dat gegevens in de periode van 5 januari 2001 tot 21 januari 2001 niet op de optical disks te vinden waren, mogelijk te wijten was aan een technisch mankement omdat de optical disk driver verouderd was waardoor bepaalde gegevens verloren waren gegaan.

Op 11 februari 2002 werd door [REDACTED] een brief gestuurd aan de hoofdOVJ te Almelo, [REDACTED] [REDACTED], waarin dit probleem wordt onderkend. In de brief wordt aangegeven dat: "bepaalde delen van gesprekken niet meer in de archivering terug te vinden zijn. Naast de lopende zaken betreft dit ook recent afgesloten onderzoeken".

Nader administratief onderzoek

Naar aanleiding van vorenstaande bevindingen met betrekking tot het nummer [REDACTED] werd in het archief van het arrondissementsparket te Almelo onderzoek gedaan naar de facturen met betrekking tot de betaling van de kosten van provider KPN voor het opnemen van de telecommunicatie met dit nummer.

Onder boekstuknummer 23117 werd een factuur aangetroffen voor het tappen van het telefoonnummer [REDACTED] met als vermelde periode: 5 januari 2001 t/m 20 juli 2001.

6.4 Resumé

Niet gebleken is dat telecommunicatie welke aan [REDACTED] konden worden toegeschreven vóór 5 januari 2001 is opgenomen en uitgeluisterd.

Kort na de vuurwerkramp van 13 mei 2000 zijn telefoongesprekken opgenomen en uitgeluisterd van de verdachten [REDACTED] en [REDACTED] waaronder telefoongesprekken met geheimhouders. In 2001 zijn telefoongesprekken opgenomen en uitgeluisterd van [REDACTED] waaronder telefoongesprekken met geheimhouders.

Uit de journaalmutaties in combinatie met de gestuurde faxberichten, verklaringen, het requisitoir van [REDACTED] en het uitvaardigen van de 'Instructie' door het College naar aanleiding van een kort geding, ontstaat een beeld van onduidelijkheid welke bestaan heeft over de toepassing van het (sinds 1 februari 2000 ingevoerde) artikel 126aa SV, voor zowel politie als OM. Door acties van de advocatuur in een spraakmakende strafzaak is een en ander in een stroomversnelling gekomen en is sprake geweest van een 'gewijzigd juridisch inzicht' over hoe gehandeld dient te worden met geheimhoudergesprekken.

Uit onderzoek is gebleken dat de inhoud van de faxen over het vernietigen van telefoongesprekken, betrekking heeft op twee verschillende onderwerpen:

1. alle telefoongesprekken;
2. alle telefoongesprekken met geheimhouders.

Uit nader onderzoek en bestudering van de faxberichten, kan worden vastgesteld dat de navolgende passages met elkaar in onderling verband gelezen dienen te worden:

Faxbericht 1

"Op 06 12 heb ik u in uw hoedanigheid van dagelijks leider Tolteam de opdracht gegeven om de data op de optical disks, betreffende de afgeluisterde telefoongesprekken met geheimhouders in de strafzaken tegen de verdachten [REDACTED] en [REDACTED], te vernietigen"

Faxbericht 3

"Bij deze deel ik u mede dat mijn opdracht van 6 december 2001 ook betrekking heeft op de data op de optical disks, betreffende de afgeluisterde telefoongesprekken met geheimhouders in de strafzaak tegen de verdachte [REDACTED]"

De zinsnede uit het citaat van het BIZ-rapport dat "de gesprekken met geheimhouders opgenomen in het jaar 2000 vernietigd moesten worden ook de gesprekken van de verdachte [REDACTED]", koppelt los van elkaar staande tekstgedeelten aan elkaar

Uit de faxberichten en het naar aanleiding daarvan ingestelde onderzoek valt op geen enkele wijze op te maken dat (geheimhouder)gesprekken van ██████████ in het jaar 2000 opgenomen zijn (geweest) dan wel vernietigd dienden te worden dan wel dat überhaupt voor 5 januari 2001 telecommunicatie van ██████████ is opgenomen en uitgeluisterd.

Conform daarvoor geldende regelgeving is van alle fysieke en digitale vernietiging van geheimhoudergesprekken proces-verbaal opgemaakt en bij het dossier gevoegd

7. De rode sportbroek

In het BIZ-rapport wordt op grond van de onderzoeksbevindingen, de conclusie getrokken dat een aantal medewerkers van het Tolteam en de regiopolitie Twente op een als niet professioneel te betitelen wijze met de in beslag genomen rode sportbroek is omgegaan. Hierdoor bestaat volgens het BIZ-rapport het risico dat de rode sportbroek was uitgesloten als bewijsmiddel, indien de "feitelijkheden welke binnen het BIZ onderzoek naar voren zijn gekomen", bekend waren ten tijde van de gerechtelijke procedures contra [REDACTED]

Het onderzoek van het BIZ vindt zijn oorsprong in kritiekpunten die eerder door [REDACTED] en [REDACTED] zijn geuit. In dit verband gaat het over de wijze waarop met de in beslag genomen rode sportbroek van [REDACTED] is omgegaan, waarbij het rode sportbroekje volgens hen door [REDACTED] is aangetrokken of op het hoofd gezet. Dit wordt door [REDACTED] met klem tegen gesproken. Uit alle door Tolteamleden met betrekking tot dit onderwerp opgemaakte processen-verbaal en afgelegde verklaringen, wordt ten aanzien van deze handelingen overigens geen ondersteuning gevonden voor de beweringen van [REDACTED] en [REDACTED].

Naar aanleiding hiervan werd een onderzoek ingesteld naar het rode sportbroekje. Daarbij zijn de volgende onderzoeksvragen van belang:

- Welke feitelijke handelingen hebben met het rode sportbroekje plaatsgevonden?
- Kunnen deze feitelijke handelingen hebben geleid tot contaminatie; is hier sprake van geweest en zijn de betreffende handelingen ter kennis gebracht van de rechterlijke macht ten behoeve van de beoordeling van het rode sportbroekje als wettelijk bewijsmiddel?

7.1 Feitelijke handelingen met rode sportbroek

In het onderzoek naar aanleiding van de vuurwerkcramp en de daarop volgende rechtszittingen heeft het rode sportbroekje een prominente rol gespeeld. De rode sportbroek werd in het strafrechtelijk onderzoek geleidelijk aan belangrijker, naar aanleiding van de volgende onderzoeksbevindingen:

- de verklaring van [REDACTED] dat kort na de ramp een man, onder andere gekleed in een rode sportbroek, hard rennend de Tollenstraat uit kwam;
- de verklaring van [REDACTED] over mogelijke betrokkenheid van [REDACTED] bij de ramp;
- de poging tot brandstichting van [REDACTED] van zijn eigen auto na de vuurwerkcramp;
- het aantreffen van onder andere een rode sportbroek welke was veiliggesteld bij deze poging tot brandstichting;
- het door het NFI aantreffen van zodanige vuurwerksporen op deze rode sportbroek waaruit geconcludeerd werd dat [REDACTED] op korte afstand was geweest van ongecontroleerd verbrandend of ontploffend vuurwerk

Het onderzoek naar feitelijke handelingen werd opgesplitst in vier onderzoeksvragen:

1. De wijze waarop de sportbroek verpakt is geweest.
2. De momenten waarop de sportbroek is getoond
3. De plaats, dag en tijdstip waarop de bekritiseerde handelingen met de sportbroek plaatsvonden
4. De wijze waarop de sportbroek is getoond

Tijdlijn

Ten behoeve van de overzichtelijkheid worden eerst de relevante bevindingen met betrekking tot de rode sportbroek op hoofdlijnen in chronologische volgorde onder elkaar geplaatst

19 juni 2000

██████ werd verdacht van poging tot brandstichting van zijn eigen auto. De brandstichting werd behandeld door ██████. Hierbij werd aan het bureau bij de verdachte ██████ de door hem bij de poging tot brandstichting gedragen kleding veilig gesteld. Dit betrof een rode sportbroek, een T-shirt, een paar sokken en een paar schoenen. Tevens werd een zogenaamd koolstofmonster van de handen van ██████ genomen. Het veiligstellen van de kleding en het nemen van het monster geschiedde door technisch rechercheur ██████. De kleding en het monster werden mede door de bekentenis van ██████ niet nader technisch onderzocht op sporen.

5 oktober 2000

██████ verklaarde dat zij kort na de ramp, een man onder andere gekleed in een rode sportbroek, hard rennend de Tollenstraat uit had zien komen. Deze rode sportbroek zou aan de rechterzijde een achterzak hebben.

31 oktober 2000

Binnen het Tolteam onderzoek werd de identiteit bekend van ██████ als zijnde mogelijk betrokken bij de vuurwerkramp. Uit het BPS bleek dat ██████ op 19 juni 2000 was aangehouden voor poging tot brandstichting. Uit gesprekken met de behandelende rechercheur van deze zaak, ██████, bleek dat veilig gestelde kleding van ██████ nog aan het bureau lag. Deze kleding werd ter beschikking gesteld aan ██████.

██████ haalde de rode sportbroek uit de verpakking en controleerde deze op de aanwezigheid en de plaats van een achterzak. Deze bleek aan de linkerzijde te zitten. Tevens was aan de voorzijde van de rode sportbroek een brandgaatje zichtbaar.

██████ nam de rode sportbroek mee naar de kamer van de teamleiding waar hij de rode sportbroek toonde aan de aanwezigen. Mogelijk werd de rode sportbroek daarbij uit de verpakking gehaald. Aansluitend of daaraan voorafgaand nam hij de rode sportbroek mee naar de team-/koffiekamer waar hij de rode sportbroek uit de verpakking haalde en toonde aan de aanwezigen. ██████ hield de rode sportbroek daarna onder zich.

Bewaarplaats rode sportbroek

Uit administratief onderzoek bij de TR en uit verklaringen is niet duidelijk gebleken wie de rode sportbroek tussen 19 juni en 31 oktober 2000 onder beheer heeft gehad.

██████ verklaarde (bij het BIZ) dat:

- de kleding nadat deze was veiliggesteld, door ██████ werd meegenomen naar de TR;
- de volgende dag de kleding achter zijn bureau stond;
- hij niet meer weet hoe deze daar terecht is gekomen;
- hij de kleding op 31 oktober 2000 aan ██████ overhandigde.

██████ verklaarde (bij het BIZ) dat:

- hij de kleding bewaard had in zijn eigen TR kast op de afdeling van de TR;
- hij zijdelings nog een keer contact heeft gehad met ██████ die aangaf dat de kleding kon worden teruggegeven;
- hij hier niet op reageerde waardoor de kleding (verpakt) in zijn kast bleef liggen;
- hij bij het opruimen van zijn kast, naar schatting in de eerste week van november 2000, de veilig gestelde kleding weer tegen kwam en deze bij ██████ bracht.

1 november 2000

Door het Tolteam werd een brainstormsessie gehouden waarbij ██████ verslag deed over het aantreffen van de rode sportbroek. Deze sportbroek werd daarbij uit de verpakking gehaald en aan de aanwezigen getoond.

■■■■■■ hield de rode sportbroek na de brainstormsessie onder zich (en nam deze in zijn koffer mee).

6 november 2000

Van donderdag 2 november tot en met zondag 5 november 2000 is ■■■■■ niet op het hoofdbureau van politie in Enschede geweest. Op 6 november 2000 bracht hij de sportbroek naar de TR om deze voor onderzoek te laten verzenden naar het NFT te Rijswijk.

12 november 2000

De rode sportbroek werd door ■■■■■ naar het NFI gezonden.

19 januari 2001

Het NFI berichtte het Tolteam telefonisch dat specifieke kruitsporen waren aangetroffen op de rode sportbroek.

7.1.1 Verpakking rode sportbroek

Verpakkingsmateriaal

Over de wijze waarop de rode sportbroek verpakt was op welk moment en/of door ■■■■■ vervoerd werd, zijn in verschillende stadia tijdens en na het onderzoek naar de vuurwerkkramp, afwijkende verklaringen afgelegd en processen-verbaal van bevindingen opgemaakt. Hierin wordt onder andere gesproken over een plastic doorzichtige zak, een transparante brandzak, een fouilleringzak en een gasdichte nylonzak. De overeenkomst tussen de genoemde zakken is dat ze van doorzichtig materiaal zijn. ■■■■■ en ■■■■■ hebben het in dit verband over een plastic zak van C-1000. Op basis van al deze gegevens is het niet mogelijk gebleken een exacte reconstructie te maken van de wijze waarop de rode sportbroek op welk moment verpakt is geweest.

Vastgesteld werd dat de rode sportbroek al dan niet nog verpakt in de oorspronkelijke zak, in een andere (plastic)zak is gestopt. ■■■■■ verklaarde hier namelijk over dat:

- de rode sportbroek in een fouilleringzak verpakt was op het moment dat hij deze op 31 oktober 2001 uit handen van ■■■■■ ontving;
- hij de zak heeft opengescheurd om onderzoek te doen naar de achterzak op de sportbroek;
- hij de rode sportbroek nadat hij deze aan de teamleiding had laten zien of mogelijk nadat hij deze ook aan anderen had laten zien, in een grote doorzichtige plastic zak heeft gedaan;
- dit betrof een ongebruikte zak van "dikkgig" plastic, ongeveer 70 of 80 centimeter hoog met een doorsnee van ongeveer 30 centimeter;
- hij niet meer weet of de rode sportbroek toen nog in de kapot getrokken fouilleringzak zat;
- hij de sportbroek in deze grote plastic zak afleverde bij ■■■■■ van de TR.

Beheer rode sportbroek

Vanaf het moment dat ■■■■■ de rode sportbroek op 31 oktober 2000 in handen kreeg tot het moment dat hij deze op 6 november 2000 overdroeg aan de TR, heeft ■■■■■ de sportbroek onder beheer gehad.

■■■■■ verklaarde dat:

- ■■■■■ nadat hij de rode sportbroek aan hem had getoond op de kamer van de teamleiders, vroeg wat hij er mee moest doen;
- hij toen tegen ■■■■■ heeft gezegd dat hij de sportbroek bij zich moest houden om te voorkomen dat deze op de teamkamer zou blijven liggen;
- ■■■■■ de rode sportbroek de dag daarna heeft getoond op de brainstormsessie;
- De sportbroek vervolgens naar de TR is gegaan.

_____ verklaarde dat:

- hij het rode sportbroekje van 31 oktober 2001 tot 6 november 2001 altijd (verpakt) in zijn koffer heeft gehad.

7.1.2 Momenten tonen rode sportbroek

Uit onderzoek is gebleken dat _____ in ieder geval op drie verschillende momenten de sportbroek uit de verpakking heeft gehaald:

- op 31 oktober 2000 bij het in ontvangst nemen van de sportbroek;
- op 31 oktober 2000 bij het tonen van de sportbroek aan collega's op de team-/koffiekamer;
- op 1 november 2000 tijdens de brainstormsessie in café Halfweg te Lonneker.

Bij of kort na het in ontvangst nemen van de rode sportbroek is deze uit de verpakking gehaald. Door _____ en _____ verklaarden dat dit gebeurde om te onderzoeken of en aan welke zijde de rode sportbroek een achterzak had. Hierbij werd geconstateerd dat in de sportbroek aan de voorzijde een brandgaatje zat.

Het tonen van de rode sportbroek op de team-/koffiekamer en tijdens de brainstormsessie, werd door verschillende getuigen bevestigd, ook door _____ zelf. Daarnaast is verklaard dat de rode sportbroek bij deze gelegenheden door anderen is vastgepakt, dan wel van hand tot hand is gegaan. Dit wordt door _____ niet bevestigd.

_____ verklaarde dat hij de rode sportbroek ook nog op een vierde moment uit de verpakking heeft gehaald, namelijk op 31 oktober 2000 toen hij het sportbroekje toonde aan de aanwezigen op de kamer van de teamleiding. Door _____ en _____ wordt bevestigd dat _____ die dag met de rode sportbroek bij hen op de kamer kwam en deze toonde. Zij bevestigen niet dat _____ de rode sportbroek daarbij uit de verpakking haalde.

Verschillende getuigen verklaarden dat voor hen op 31 oktober 2000 duidelijk was, dat het sportbroekje voor onderzoek naar het NFI gestuurd zou worden, althans zou moeten worden. Hiermee kan worden vastgesteld dat in het licht van nog nader uit te voeren sporenonderzoek door het NFI en de kans op contaminatie, niet professioneel genoeg is omgegaan met het rode sportbroekje.

Achteraf is, nadat _____ en _____ kritiekpunten hadden geuit over de wijze waarop het onderzoek was uitgevoerd, veel commotie ontstaan over de handelingen met de rode sportbroek.

Opmerkelijk is dat _____ voor zover bekend, op de momenten dat hij de rode sportbroek uit de verpakking haalde en toonde, door niemand op dit handelen werd aangesproken. Niet door de aanwezigen op de team-/koffiekamer van het Tolteam op 31 oktober 2000 en ook niet tijdens de brainstormsessie op 1 november 2000. Dit terwijl op de brainstormsessie naast een groot aantal Tolteamleden ook aanwezig waren de leidinggevendenden _____, _____ en _____, parketsecretaris _____, mogelijk OVJ _____ en RC _____.

_____ verklaarde dat:

- op het moment dat de sportbroek de koffietafel rond ging op 31 oktober 2000, hij de broek zelf ook in zijn handen heeft gehad;
- hij toen anderen niet heeft geattendeerd op de mogelijkheid van contaminatie;
- dit wel in een flits door zijn hoofd was geschoten, maar meer niet;
- hij er niet bewust aan had gedacht, hij er anders toen wat van had moeten zeggen;

- hij zich niet kan herinneren het rode sportbroekje tijdens de brainstorm in Lonneker in handen te hebben gehad;
- hij zich niet eens concreet kan herinneren of en op welke wijze [REDACTED] daar het rode sportbroekje getoond heeft;
- hij zich niet kan herinneren wanneer hij voor het eerst onder de aandacht heeft gebracht dat met de rode sportbroekje "gelukheid" is uitgehaald;
- hij in ieder geval in september 2001, rond de tijd dat hij het Tolteam verliet, met de teamleiding heeft gesproken over een aantal zaken welke volgens hem niet juist gingen;
- hij niet zeker weet of hij hem toen heeft verteld over de handelingen van [REDACTED] met de sportbroek;
- hij in ieder geval in 2002 in de zogenaamde 'Meibrief' hiervan melding heeft gemaakt;
- hij mogelijk ook in juli 2001 nog met toenmalig divisiechef [REDACTED] heeft gesproken over de manier waarop door [REDACTED] met de sportbroek was omgegaan

7.1.3 Plaats, dag en tijdstip bekritiseerde handelingen rode sportbroek

Dag en plaats

Bij het gerechtshof werden met betrekking tot de dag en plaats waarop [REDACTED] de handelingen zoals omschreven door [REDACTED] en [REDACTED] uitvoerde, op 13 maart 2003 de volgende verklaringen afgelegd.

[REDACTED] verklaarde dat:

- zij ([REDACTED] en [REDACTED]) in november 2000 met ongeveer vijf of zes collega's na de briefing in de koffiekamer zaten;
- dit op de dag van de brainstormsessie was in Lonneker;
- hij de namen de collega's niet meer weet, maar dat [REDACTED] erbij aanwezig was.

[REDACTED] verklaarde dat:

- zij ([REDACTED] en [REDACTED]) eind oktober of begin november met een man of vijf à zes in een werkkamer van het Tolteam zaten.

Uit onderzoek is gebleken dat brainstormsessie werd gehouden op 1 november 2000 in café 'Halfweg' te Lonneker. Niet gebleken is dat op 1 november 2000 een briefing is geweest op het hoofdbureau van politie te Enschede. Een aantal Tolteamleden is rechtstreeks naar Lonneker gegaan, onder wie [REDACTED]

Tijdstip

[REDACTED] verklaarde bij het gerechtshof dat de bewuste handelingen hadden plaatsgevonden "na de briefing". Naar aanleiding hiervan werd onderzoek ingesteld naar het tijdstip waarop deze handelingen kunnen hebben plaatsgevonden.

[REDACTED] verklaarde dat briefings in de regel plaatsvonden in de morgen om 08.30 uur. In het begin van het onderzoek werd ook in de middag wel eens een briefing gehouden. In de periode dat het gebeuren met de rode sportbroek speelde, was dit niet meer het geval.

[REDACTED] verklaarde dat hij op 31 oktober 2000 "laat op die dag" met [REDACTED] in contact kwam om bij hem te informeren naar [REDACTED] in verband met de poging tot brandstichting op 19 juni 2000. [REDACTED] vertelde hem toen over het rode sportbroekje dat hij nog onder zich had. In een eerder door [REDACTED] opgemaakt proces-verbaal d.d. 24 maart 2003 spreekt hij in dit verband over "in de middaguren".

_____ verklaarde (bij het BIZ) dat hij die dag met _____ had gesproken over _____ en de rode sportbroek. _____ is toen weggegaan om te overleggen met de teamleiding. Volgens _____ kwam _____ later op de dag terug om de sportbroek op te halen.

Aan de hand van deze verklaringen, tijdstippen van journaalmutaties, processen-verbaal van verhoor en PCS-gegevens (werktijd gegevens personeel), werd een tijdslijn opgesteld van de activiteiten van _____ (met wie _____ die dag samen naar _____ was geweest), _____ en _____ op 31 oktober 2000. Hieruit blijkt dat _____ op 31 oktober 2000 naar alle waarschijnlijkheid na 14.14 uur en voor 16.22 uur op de team-/koffiekamer is gekomen met de rode sportbroek.

_____ verklaarde dat:

- hij de rode sportbroek twee keer heeft gezien, de eerste keer op het hoofdbureau van politie te Enschede in de koffiekamer, de tweede keer tijdens de brainstormsessie in Lonneker;
- hij bij het gerechtshof verklaard heeft over het door _____ aantrekken of op het hoofd zetten van het sportbroekje en dat dit heeft plaatsgevonden op de dag van de brainstormsessie in Lonneker;
- hij ook heeft aangegeven dat dit na de briefing was;
- hij dit destijds niet juist verklaard heeft omdat hij vooraf niet meer in het journaal mocht kijken om dit beter in de tijd te kunnen plaatsen;
- hij bij het gerechtshof dus verklaard heeft vanuit zijn geheugen;
- hij er later, nadat hij alles op een rijtje had gezet, achter kwam dat het niet op de dag van de brainstorm was, maar de dag ervoor;
- hij er ook achter was gekomen dat het niet na de briefing was, maar in de loop van de middag;
- dit was op 31 oktober 2000, na de koffie;
- dit na 15.00 uur geweest moet zijn maar hij niet meer weet hoe laat precies;
- hij de handelingen van _____ met het rode sportbroekje dus heeft gezien op 31 oktober 2000 op het hoofdbureau te Enschede;
- dit was op een kamer op de afgeschermd afdeling waar het Tolteam werkte;
- dit (wanneer je de afdeling opliep) betrof de tweede of derde kamer aan de rechterzijde waar naast een aantal werkplekken, ook een koffiezitje was ingericht;
- tijdens de brainstormsessie (1 november 2000) het sportbroekje door niemand is aangetrokken of op het hoofd gezet, althans dat hij niets daarvan gezien heeft.

_____ verklaarde dat:

- hij het broekje de eerste keer heeft gezien op de dag vóór de brainstormsessie, hij heeft gelezen dat deze sessie op 1 november 2000 was en dat het daarom niet anders kan dan dat hij het broekje heeft gezien op 31 oktober 2000;
- dit in de middag was maar hij niet meer precies weet hoe laat;
- hij zich bevond in de werkkamer ook wel koffiekamer genoemd.

7.1.4 Wijze van tonen rode sportbroek

Door _____ en _____ werden eerder kritiekpunten geuit over de behandeling van het rode sportbroekje door het onderzoeksteam i.c. _____. Over dit cruciale aspect is het meest te doen geweest.

Door _____ en/of _____ is de wijze waarop _____ met de sportbroek om ging, op verschillende manieren verwoord. In onderstaand schema wordt weergegeven wat _____ en _____ concreet schrijven in de zogenaamde 'Meibrief', wat zij hierover volgens het verslag terechtzitting hebben gezegd tijdens de verhoren bij het gerechtshof op 13 maart 2003 (bron:

verslag terechtzitting) en wat [REDACTED] letterlijk hierover gezegd heeft tijdens zijn verhoor op 13 maart 2003 (bron: uitzending Netwerk).

Uit onderstaand schema blijkt dat wat [REDACTED] letterlijk onder ede verklaarde op de terechtzitting, niet woordelijk is opgenomen in het verslag terechtzitting

Mei brief mei 2002	[REDACTED] trok hem aan, broek ging van hand tot hand...	
Verslag terechtzitting 13-03-03	<p>"Er is met dat rode sportbroekje gekheid uitgehaald. Ik weet het niet meer precies, maar volgens mij heeft hij het broekje nog aangetrokken, voor zich gehouden of op zijn hoofd gezet. Hij zei toen: ""Jongens kijk eens, de brandstichter van Enschede.""</p> <p>En verder: "Ik weet dat [REDACTED] bij de rechter-commissaris heeft verklaard dat het incident met het rode sportbroekje absoluut niet gebeurd is. [REDACTED] en ik hebben het beiden zelf gezien, wij hebben het niet van anderen gehoord. Ik ben mij er van bewust dat ik onder ede sta".</p>	<p>"Ik zag dat hij uit die plastic een rood sportbroekje pakte en het voor zich hield. Hij zei toen: ""Dit is de brandstichter van Enschede"". Daarna zette hij het broekje op zijn hoofd of hij trok het aan"</p>
Woordelijk terechtzitting 13-03-03	<p>"Er staat me iets van bij, dat we 's morgens in de koffiekamer waren en dat uh ... die collega met dat ...of met 'n rood broekje komt ie binnen en euhh...ja hadden we eigenlijk nog een beetje gekheid over... hij heeft hem volgens mij nog aangetrokken of op het hoofd gezet en van euhh...""Hier jongens de brandstichter van Enschede""</p> <p>[REDACTED] vraagt dan: "Heeft het ... nou... heeft ie het of heeft ie het niet over zijn hoofd getrokken? Of heeft ie het aangetrokken?"</p> <p>"Een van tweeën of allebei. Ik heb dat gewoon gezien. In mijn beleving heeft ie dat broekje aangetrokken en zo een beetje gekheid, van de brandstichter van Enschede".</p>	

Uit vorenstaande blijkt dat gesproken wordt over drie handelingen door [REDACTED]

1. Het voor zich houden;
2. Het op het hoofd zetten;
3. Het aantrekken.

Het eerste punt wordt door verschillende Tolteamleden bevestigd. Dit zowel met betrekking tot het tonen in de team-/koffiekamer als met betrekking tot het tonen tijdens de brainstormsessie (checken). Daarbij wordt ten aanzien van de feitelijke handelingen onder andere verklaard over 'voor zich houden', 'omhoog houden', 'met beide handen omhoog houden' en 'op borsthoogte voor zich houden'.

Naar aanleiding van de verklaringen van [REDACTED] en [REDACTED] bij het gerechtshof werd aan Tolteam leden gevraagd een proces-verbaal van bevindingen op te maken met betrekking tot hun wetenswaardigheden over de rode sportbroek op 31 oktober en 1 november 2000. Naar aanleiding

hiervan werden 29 processen-verbaal opgemaakt. Blijkens deze processen-verbaal wordt de wijze waarop [redacted] en [redacted] de handelingen zoals bij de punt 2 en punt 3 genoemd, door niemand bevestigd.

Door [redacted] werd in zijn proces-verbaal van 24 maart 2003 gerelateerd dat:

- de rode sportbroek bij het tonen niet van hand tot hand is gegaan;
- de rode sportbroek door hem niet op het hoofd is gezet;
- de rode sportbroek niet door hem is aangetrokken;
- er geen 'carnavaleske' gedragingen met de rode sportbroek zijn gepleegd.

[redacted] verklaarde dat:

- toen hij rode sportbroekje vastpakte hij, met betrekking tot de kans op vernietiging van sporen, een inschatting maakte van de plek waar de kruitsporen konden zitten;
- dit voor hem het zwarte randje rond het brandgaatje was;
- hij er geen probleem in zag om het sportbroekje met twee vingers aan de rand vast te pakken en te tonen.

[redacted] verklaarde dat:

- hij op het moment dat [redacted] die middag de koffiekamer binnen kwam lopen, hij op een stoel aan de koffietafel zat;
- hij niet weet wie er verder op de kamer aanwezig waren maar volgens eigen zeggen in ieder geval [redacted], mogelijk [redacted] en mogelijk (rechercheur) [redacted];
- hij zag dat [redacted] het broekje aan trok of voor zich hield;
- de sportbroek daarna de tafel rond ging.

Nadat [redacted] werd geconfronteerd met zijn verklaring bij het gerechtshof en gevraagd werd naar zijn redenen van wetenschap, verklaarde hij dat:

- het hem vaag bij staat dat [redacted] de sportbroek op het hoofd zette;
- hij hiermee bedoelt het bij het elastiek pakken en over het hoofd plaatsten, als een soort muts;
- hij niet kan zeggen dat hij gezien heeft dat [redacted] het rode sportbroekje op zijn hoofd heeft gezet;
- hij onder voor zich houden verstaat het met twee handen aan de broeksband vastpakken;
- hij gezien heeft dat [redacted] dit deed;
- [redacted] de rode sportbroek voor zich hield op heuphoogte of hem had aangetrokken;
- hij onder aantrekken verstaat het met twee benen in de broekspijpen stappen en optrekken tot heuphoogte;
- hij niet kan zeggen dat hij gezien heeft dat [redacted] de sportbroek heeft aangetrokken;
- [redacted] de sportbroek voor zich hield op heuphoogte en het kan zijn dat [redacted] hem aantrok;
- hij niet gezien heeft dat [redacted] met zijn benen één voor één in de sportbroek stapte en deze optrok tot heuphoogte;
- hij deze handelingen niet heeft gezien;
- hij ook geen herinnering heeft aan het uittrekken van de sportbroek;
- hij onder "gekheid" verstaat dat [redacted] min of meer stond te dansen met in ieder geval het sportbroekje voor zich en daarbij riep: "Kijk hier, de brandstichter van Enschede" of woorden van gelijke strekking;
- hij dit bedoeld heeft met gekheid;

Vervolgens werd aan [redacted] gevraagd hoe deze verklaring geïnterpreteerd moet worden gezien de 'Meibrief' waarin staat dat [redacted] de broek aantrok. [redacted] verklaarde:

"Als je mij vraagt of ik gezien heb of [redacted] de sportbroek heeft aangetrokken, dan moet ik hier op terug komen. Ik heb zojuist al gezegd dat ik niet kan verklaren dat ik dit gezien heb. Ik heb toen in deze

memo willen aangeven dat er met het broekje gekheid is uitgehaald en waar dit precies uit bestaan heeft is van ondergeschikt belang."

Door [REDACTED] werd bij het afleggen van zijn verklaring verwezen naar zijn verklaring afgelegd bij het gerechtshof, waar hij verklaarde dat:

- hij eind oktober of begin november met een man of vijf a zes in een werkkamer van het Tolteam zat;
- [REDACTED] toen binnen kwam en een plastic zak bij zich had;
- hij daaruit een rood sportbroekje pakte, dit voor zich hield en zei: "Dit is het broekje van de brandstichter van Enschede";
- hij het broekje daarna op zijn hoofd zette of aan trok;
- het broekje ook op tafel heeft gelegd, werd verschoven en door verschillende leden van het Tolteam in handen genomen.

Aanvullend verklaarde [REDACTED] dat:

- de rode sportbroek voor het eerst heeft gezien op de werkkamer van het Tolteam;
- hij heeft gezien dat [REDACTED] binnen kwam met een rood sportbroekje;
- hij aan de koffietafel zat en vanuit die positie zag dat [REDACTED] een plastic zak bij zich had;
- hij zag dat hij daar wat uithaalde en zag toen dat dit een rode sportbroek was;
- hij heeft gezien dat [REDACTED] het broekje voor zich hield en vervolgens - volgens hem - het rode sportbroekje aantrok of op zijn hoofd zette;
- hij hoorde dat [REDACTED] daarbij zei: "Dit is het broekje van de brandstichter van Enschede" of woorden van gelijke strekking;
- [REDACTED] het rode sportbroekje op de tafel legde;
- dit broekje over de tafel werd geschoven of van hand tot hand over de tafel rond ging tussen vijf of zes collega's;
- hij geen namen van die collega's meer weet;
- hij niet meer de juiste volgorde van de handelingen weet;
- het ook kan zijn dat [REDACTED] de sportbroek eerst op de tafel heeft gegooid en daarna heeft aangetrokken of zijn hoofd gezet;
- het nooit zijn bedoeling is geweest dat het incident met het rode broekje naar buiten zou komen;
- het in de 'Meibrief' staat vermeld, slechts bedoeld als opsomming van een aantal onprofessionele handelingen en slechts als aandachtspunt;
- hij onder "gekheid" verstaat, al het andere dan dat je normaal met een in beslag genomen goed doet; dus het in de verpakking laten zitten en overdragen aan de technische recherche;
- hij niet meer weet wanneer hij voor het eerst de mogelijkheid, dat met het rode sportbroekje "gekheid" uitgehaald zou zijn, onder de aandacht heeft gebracht;
- hij zeker weet dat dit in de 'Meimemo' was maar daarbij (nogmaals) aangeeft dat het broekje voor [REDACTED] en hem niet van belang was (maar meer de GSM);
- hij het vast eerder genoemd zal hebben in een gesprek met [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] of andere collega's;
- dit gewoon was om aan te geven dat niet alles goed was verlopen

Nadat [REDACTED] werd gevraagd naar een beschrijving van de handelingen van [REDACTED] verklaarde hij:

"Ik heb dat al eerder aangegeven en ik weet het gewoon niet. Ik begrijp dat de handelingen van aantrekken of op het hoofd zetten beide geheel anders zijn maar ik krijg het gewoon niet meer helder. Ik heb gezien dat [REDACTED] het broekje uit de plastic zak haalde en met beide handen voor zich heeft gehouden. Ik weet niet of de zak werd losgetrokken of niet. Vanuit mijn taalgebruik versta ik onder voor zich houden dat ter hoogte van de buik de broek wordt vast gehouden; u heeft gelijk dat ter hoogte van je hoofd houden, ook voor je houden is."

7.1.5 Overige bevindingen

Onderzoek rode sportbroekje

Door [REDACTED] werd in zijn ambtelijk verslag d d. 24 maart 2003 over het rode sportbroekje onder andere gerelateerd dat de rode sportbroek enigszins naar dieselolie rook, lichtelijk vettig was en dat het daarom niet logisch is dat deze door hem op het hoofd zou zijn gezet dan wel zou hebben aangetrokken.

Door [REDACTED] werd in zijn ambtelijk verslag d d. 18 maart 2003 over het rode sportbroekje onder andere gerelateerd dat de rode sportbroek op 19 juni 2000 op de voorgeschreven wijze, in een doorzichtige, stevig plastic werd verpakt en gesloten omdat "dit broekje doordrenkt was met een vloeistof welke zeer sterk naar dieselolie reikte"

Door [REDACTED] werd in het TR journaal op 6 november 2000 over het rode sportbroekje onder andere gemuteerd, dat de kleding van [REDACTED] met dieselolie besmeurd was

Nadat [REDACTED] door het gerechtshof werd vrijgesproken, heeft het gerechtshof de beslissing genomen dat de rode sportbroek aan de eigenaar moest worden terug gegeven. Door [REDACTED] is afstand gedaan van de rode sportbroek. De rode sportbroek werd ter beschikking gesteld van het Rijksrecherche. Bij onderzoek aan de rode sportbroek bleek dat deze bevuild en vettig was en een sterke, maar niet specifieke geur had.

Gebbruik van rode sportbroekjes bij videoconfrontatie.

Op 14 maart 2001 werd een videoconfrontatie gehouden. Voor deze confrontatie is gebruik gemaakt van een aantal rode sportbroeken die werd geleend van de voetbalclub FC Twente.

[REDACTED] verklaarde (bij het BIZ) dat:

- voor of na de confrontatie in het politiebureau te Enschede geen is uitgehaald met deze broeken;
- de sportbroeken zouden zijn aangetrokken, hiermee gegooid was en men zou er over de gang mee zijn gelopen;
- hij ([REDACTED]) ook zo'n broek had aangetrokken;
- hij niet uit sloot dat andere collega's deze broeken op hun hoofd hadden gezet;
- hij later op de televisie het vraaggesprek bij de rechtbank met [REDACTED] had gezien;
- hij toen dacht [REDACTED] in de war was met de rode sportbroeken van FC Twente die inderdaad in de werkkamer op tafel lagen.

[REDACTED] verklaarde aanvullend dat:

- de broeken op de koffietafel van de grote teamkamer lagen;
- dit geweest moet zijn vóór de Oslo confrontatie omdat hij zich herinnert dat gesproken werd over het feit dat het logo van Twente (een wit paardje) dat op de broeken stond afgebeeld, afgeplakt moest worden;
- bij de geen een stuk of zes, zeven teamleden aanwezig waren;
- onder andere [REDACTED], [REDACTED] en [REDACTED] vanuit deze kamer werkten;
- hij uit geen één van de mensen was die zo'n broek op de werkkamer had aangehad;
- hij nog voor zich ziet dat een paar mensen met die rode broeken een paar meter de gang op zijn gelopen;
- hij niet meer weet wie er bij waren.

[REDACTED] verklaarde dat:

- tijdens zijn verhoor bij de Rijksrecherche voor het eerst vernam van deze ongein en inmiddels weet dat [REDACTED] dit verklaard heeft;

- hij niet weet wie er nog meer bij deze ongein aanwezig zijn geweest;
- hij er zelf in ieder geval niet bij is geweest.

██████████ verklaarde dat:

- hij buiten het rode sportbroekje waarover hij verklaarde geen ander rood sportbroekje heeft gezien, ook niet voor de Osloconfrontatie;
- hij niets weet van gein met sportbroekjes van FC Twente;
- hij hier pas een paar weken voor zijn verhoor van hoorde in de wandelgangen.

██████████████████████ verklaarde dat:

- hij zich niet kan herinneren bemoeienis gehad te hebben met de organisatie van de Osloconfrontatie op wat voor manier dan ook;
- hij ergens heeft gelezen dat iemand wat zegt over een broekje van FC Twente maar daar zelf niets van af weet.

7.2 Contaminatie

Contaminatie

Om vast te kunnen stellen of door het uit de verpakking halen contaminatie heeft kunnen plaatsvinden werd een nader onderzoek ingesteld.

Naast de rode sportbroek werd van ██████████ op 19 juni 2000 ook een T-shirt, sokken en schoenen veilig gesteld welke aan het Tolteam ter beschikking werden gesteld. Het Tolteam nam deze kleding en schoenen in beslag. Uit onderzoek is gebleken dat deze kledingstukken op 19 juni 2000 afzonderlijk waren verpakt. Niet is gebleken dat behalve de rode sportbroek, de overige kledingstukken en schoenen, voordat ze bij het NFI werden aangeboden, uit de verpakking zijn gehaald.

Deskundigenrapport NFI, d.d. 27 september 2001

Vooromemde kleding werd onderzocht door het NFI. De aangeboden kledingstukken en schoenen werden bij het NFI voorzien van NFI nummers te weten:

- NFI-nummer 30.001, korte rode broek;
- NFI-nummer 30.002, T-shirt;
- NFI-nummer 30.003, linker schoen;
- NFI-nummer 30.004, rechter schoen;
- NFI-nummer 30.005, een paar witte sokken.

In het deskundigenrapport d.d. 18 juni 2001 concludeert het NFI onder andere dat:

- op alle onderzoeksmaterialen (30.001 – 30.005) van ██████████ deeltjes zijn gevonden die op grond van de onderzoeksresultaten en de daarop uitgevoerde toetsingen vrijwel zeker afkomstig zijn van verbrand of geëxplodeerd titaanhoudend evenementenvuurwerk;
- de elementsamenstelling van de gevonden deeltjes erop wijst dat de deeltjes zijn ontstaan uit een combinatie van meerdere soorten pyrotechnisch materiaal; waarschijnlijk zwart kruit en zogenaamd flijspoeder met titaan (verbindingen). Andere bronnen dan titaanhoudend evenementenvuurwerk voor het ontstaan van deze deeltjes zijn vrijwel zeker uitgesloten. Daarnaast zijn enkele deeltjes gevonden die waarschijnlijk afkomstig zijn van sterretjesvuurwerk respectievelijk lucifers;
- de deeltjes op de kleding van ██████████ vertonen grote overeenkomsten met de deeltjes die zijn gevonden op bemonstering van de bewaarplaats op het terrein van S.E. Fireworks;

- de grote hoeveelheid deeltjes die op de kleding, vooral op het broekje (30 001) van [REDACTED] zijn gevonden erop wijst dat de afstand tussen kleding en het verbrandende of exploderende vuurwerk waarschijnlijk klein is geweest;
- als ervan wordt uitgegaan dat de sporen op de kleding (30.001 t/m 30.005) van [REDACTED] zijn ontstaan door de branden of explosies van S E Fireworks op 13 mei 2000, op grond van de verschillen en hoeveelheden deeltjes op de kleding van de slachtoffers en in de veegmonsters die door het RIVM op 14 mei 2000 zijn genomen, kan worden geconcludeerd dat de afstand tot de brand- c.q. explosiehaard bij S E Fireworks kleiner is geweest dan ruwweg 100 meter

Nadere vragen [REDACTED] aan NFI, d.d. 9 november 2001

Door [REDACTED] werd een brief aan het NFI gestuurd waarin hij een aantal nadere vragen stelde met betrekking tot het onderzoek van vuurwerkresten op de kleding van [REDACTED]. Een drietal vragen had betrekking op contaminatie, waaronder de gevolgen van het uit de verpakking geweest zijn van kleding. Deze brief met vragen maakt onderdeel uit van het strafdossier [REDACTED]

Deskundigenrapport NFI, d.d. 14 december 2001

Naar aanleiding van vragen van [REDACTED] aan het NFI over eventuele contaminatie van de sporen werd door het NFI een aanvullend rapport opgesteld (de door [REDACTED] gestelde vragen zijn cursief weergegeven)

Op welke wijze werd de kleding bij u aangeboden? Was met name de '30. reeks' separaat en op de gebruikelijke wijze verpakt?

Door het NFI wordt gerapporteerd dat:

- de kleding (30.001 t/m 30.005) op 14 november 2000 aan het NFI werd aangeboden;
- zich geen andere stukken van overtuiging bij deze aanvraag bevonden;
- de kledingstukken afzonderlijk verpakt waren in nylon zakken welke waren dichtgebonden en met tape afgesloten;
- deze wijze van verpakken geen nadelige invloed op de sporen heeft gehad en doelmatig is voor het voorkomen van contaminatie;

Kan contaminatie plaatsvinden indien een kledingstuk met sporen, zoals die op de '30 reeks' zijn aangetroffen, in aanraking komt met 'schone' kleding'?

Door het NFI wordt gerapporteerd dat:

- bij contact tussen een kledingstuk met sporen enerzijds en een kledingstuk zonder sporen anderzijds kan alleen overdracht van sporen plaatsvinden van het kledingstuk met sporen naar het kledingstuk zonder sporen. Wanneer een kledingstuk A (zonder sporen) eerst in contact komt met een kledingstuk B met sporen en vervolgens met een derde kledingstuk C kan het kledingstuk A sporen van het kledingstuk B overdragen naar het kledingstuk C;
- dit niet mogelijk is wanneer de kledingstukken elk afzonderlijk verpakt zijn.

Indien (een deel van) de kleding uit de '30-reeks' uit de verpakking is geweest en met het blote oog is bekeken op zichtbare sporen, hoe waarschijnlijk is het dan dat dit effect heeft op de kwaliteit van de sporen?

Door het NFI wordt gerapporteerd dat:

- door het uitpakken, visueel onderzoeken en weer inpakken van kledingstukken mogelijk sporen op die kledingstukken verloren kunnen gaan;
- vanuit de uitgebreide ervaringen op het NFI met de persistentie van schotrestsporen (dit zijn ook sporen van pyrotechnisch materiaal) bekend is dat deze invloed vrijwel zeker gering is

Ter kennis brengen handelingen aan rechterlijke macht

Volgens het BIZ-rapport bestaat het risico dat de rode sportbroek was uitgesloten als bewijsmiddel, indien de feitelijkheden welke binnen het BIZ onderzoek naar voren zijn gekomen, bekend waren ten tijde van de gerechtelijke procedures contra [REDACTED]

Op welke 'feitelijkheden' het BIZ concreet doelt, blijkt niet uit het BIZ-rapport. Tijdens het Rijksrechercheonderzoek werden ten aanzien van de rode sportbroek de volgende handelingen vastgesteld:

- het uit de verpakking halen (op meerdere momenten);
- het met de handen vastpakken;

Deze handelingen waren bekend bij de rechtbank en het gerechtshof aangezien [REDACTED] en [REDACTED] hierover verklaringen hebben afgelegd tijdens het verhoor door de RC op 29 oktober 2001. De (mogelijke) gevolgen hiervan werden eveneens ter kennis gebracht van rechtbank en gerechtshof door voeging in het dossier van de brief van [REDACTED] en het naar aanleiding daarvan opgestelde deskundigenrapport van het NFI.

Uitspraak gerechtshof Arnhem, d.d. 12 mei 2003

Het gerechtshof heeft in haar uitspraak het volgende gezegd over het rode sportbroekje:

"Een bijzondere plaats wordt daarbij ingenomen door de rode sportbroek die aan een technisch onderzoek is onderworpen en waarop een grote hoeveelheid vuurwerkresten is aangetroffen die er sterk op wijzen dat verdachte op korte afstand is geweest van ongecontroleerd verbrandend of ontploffend vuurwerk. Er is over deze sportbroek veel te doen geweest. Volgens eerder genoemde interne critici van het rechteam is er ongepaste gekheid mee uitgehaald, door anderen wordt dat met klem bestreden. Belangrijk voor deze zaak acht het hof dat niet zelfs als er met de broek grappen zijn uitgehaald, zijn de sporen op de broek daardoor toch niet veroorzaakt."

7.3 Resumé

Feitelijke handelingen met sportbroek

Niet gereconstrueerd kon worden op welke wijze de rode sportbroek op welk moment verpakt is geweest. Vastgesteld werd dat de rode sportbroek op drie, mogelijk vier momenten uit de verpakking is gehaald.

Gebleken is dat [REDACTED] de rode sportbroek op verschillende momenten getoond heeft. Gebleken is dat [REDACTED] de sportbroek met twee handen heeft vastgepakt en voor zich hield. Niet gebleken is dat [REDACTED] het rode sportbroekje heeft aangetrokken of op zijn hoofd heeft gezet.

Ter kennis brengen handelingen aan rechterlijke macht

Naar de gevolgen van het uit de verpakking halen van de rode sportbroek (contaminatie) werd op verzoek van [REDACTED] door het NFI een deskundigenrapport opgesteld. Dit rapport werd met de brief gevoegd bij het dossier [REDACTED].

[REDACTED] en [REDACTED] verklaarden bij het gerechtshof dat de sportbroek niet alleen uit de verpakking was gehaald en getoond, maar dat deze ook was aangetrokken of op het hoofd gezet. Deze handelingen werden door hen eerder op enig moment intern kenbaar gemaakt bij leidinggevenden. Deze stelden een onderzoek in waarbij geen ondersteuning werd gevonden voor de bevindingen van [REDACTED] en [REDACTED]. Nu feitelijk door de teamleiding niet vastgesteld kon worden of en zo ja op welke wijze betreffende handelingen hadden plaatsgevonden (aanpakken / op het hoofd zetten), werd hiervan in het dossier geen vermelding opgenomen.

Contaminatie

Door het uit de verpakking halen, vastpakken en tonen van de rode sportbroek bestond het risico van contaminatie. Op de afzonderlijk verpakte overige kledingsstukken en schoenen van [REDACTED] waarvan niet is gebleken dat deze uit de verpakking zijn geweest, werd door het NFI een overeenkomstig

sporenpatroon aangetroffen als op de rode sportbroek. Hieruit volgt dat het zeer onwaarschijnlijk is dat de vuurwerksporen door of vanwege handelingen van [REDACTED] op de rode sportbroek terecht gekomen zijn. Het gerechtshof oordeelde dat de sporen op de broek niet door welke handeling dan ook, kunnen zijn veroorzaakt.

De rechtbank en het gerechtshof hebben kennis genomen van de NFI bevindingen met betrekking tot mogelijke contaminatie met betrekking tot het uit de verpakking halen van de kleding.

Niet gebleken is dat het gerechtshof, voor de beoordeling van de rode sportbroek als wettig bewijsmiddel, niet bekend was met handelingen waarvan feitelijk is vastgesteld dat deze hebben plaatsgevonden en de (mogelijke) gevolgen hiervan.

8. Slotopmerkingen

Meenemen resultaten BIZ: onderzoek in feitenonderzoek

Uit het feitenonderzoek van de Rijksrecherche is niet gebleken dat tijdens het onderzoek naar de vuurwerkcramp niet integer is gehandeld door medewerkers van het Tolteam en/of medewerkers van het OM.

Om uit te sluiten dat het BIZ op basis van andere onderzoeksbevindingen tot haar (voorlopige) resultaten is gekomen, zijn alle onderzoeksbevindingen van het BIZ (waaronder concept rapportages, concept processen-verbaal en onderliggende stukken), betrokken in het feitenonderzoek. Dit leidde niet tot andere inzichten ten aanzien van de resultaten van dit feitenonderzoek. Er werd geen enkele ondersteuning gevonden voor de in het BIZ-rapport vermelde hypothese over het opzettelijk misleiden van de rechterlijke macht c.q. voor de aan deze hypothese ten grondslag liggende bevindingen. Hierbij dient opgemerkt te worden, dat het onderzoek van het BIZ medio november 2003 nog in volle gang was en het rapport van 16 november 2003 slechts een voortgangsrapportage aan de opdrachtgever betrof.

Brief [redacted] en [redacted] aan mr. [redacted].
Op 14 mei 2000 ontving zaakofficier mr. [redacted] via de fax een brief van [redacted] en [redacted]. Deze brief d.d. 13 mei 2004 werd verstuurd door tussenkomst van hun advocaat mr. [redacted]. De brief werd met de aanbiedingsbrief van [redacted] d.d. 14 mei 2004 door mr. [redacted] ter beschikking gesteld van de Rijksrecherche.

De brief (3 bladzijden) heeft als onderwerp "Opmerkingen rijksrechercheonderzoek Tolteam". In de brief spreken [redacted] en [redacted] hun verontrusting uit over het feit dat zij niet gehoord worden in het Rijksrecherche onderzoek. Dit gezien het feit dat er "toch ernstige zaken aan de orde zijn gekomen". Daarbij refereren zij aan een aantal van hun bevindingen met betrekking tot het bezit c.q. gebruik van de [redacted] op 13 mei 2000.

De in de brief door hen aangehaalde punten leverden geen nieuwe / relevante onderzoekspunten op met betrekking tot dit onderzoekstraject. Hierop is in overleg met mr. [redacted] besloten [redacted] en [redacted] hier niet nader over te horen.

Overigens was voor de voormelde brief van mr. [redacted] al besloten dat [redacted] en [redacted] gehoord zouden gaan worden in het onderzoekstraject met betrekking tot het rode sportbroekje. Deze verhoren hebben plaatsgevonden op 1 juni 2004.

Notitie [redacted] en [redacted].
Na afloop van het verhoor op 1 juni 2004 overhandigden [redacted] en [redacted] een 5 pagina's tellende notitie "Zaken voor verhoor van de Rijksrecherche op dinsdag 1 juni 2004".

Ook in deze notitie wordt een aantal kritiekpunten opgesomd en van commentaar voorzien. Een aantal kritiekpunten heeft betrekking op zaken welke niet binnen de onderzoeksdoelstellingen van het feitenonderzoek vallen. De in de notitie benoemde kritiekpunten welke betrekking hebben op de onderzoekstrajecten zoals verwoord in hoofdstuk 3 (gebruik c.q. bezit [redacted] en hoofdstuk 7 (de rode sportbroek), leverden geen nieuwe / relevante onderzoekspunten op met betrekking tot deze onderzoekstrajecten.

Afsluiting

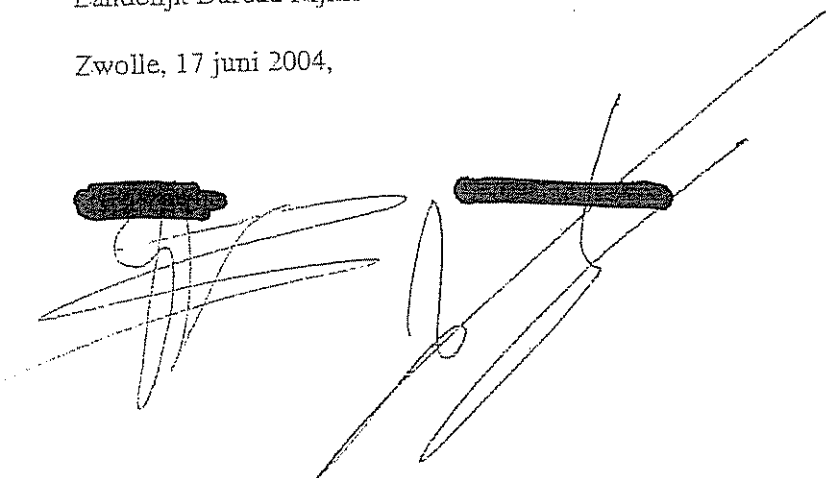
In overleg met de OVJ werd een aantal kopie rapporten vervaardigd en aan hem ter beschikking gesteld ten behoeve van verstrekking aan belanghebbenden.

Origineel: - mr. [REDACTED], officier van justitie Landelijk Parket

Kopie: - CCR;
- [REDACTED], regiomanager Rijksrecherche Noordoost;
- Archief Landelijk Bureau Rijksrecherche;

Alle in het kader van dit onderzoek aan het onderzoeksteam ter beschikking gestelde bescheiden blijven in opdracht van de officier van justitie mr. [REDACTED] bewaard in het archief van het Landelijk Bureau Rijksrecherche

Zwolle, 17 juni 2004,

The image shows two handwritten signatures in black ink. Above each signature is a thick black horizontal bar redacting the name of the signatory. The signatures are written in a cursive style.

Bijlagen

FEITENONDERZOEK

Bijlage 1

Lijst gebruikt afkortingen

██████████	GSM met nummer ██████████ / 'Ramptelefoon'
AG	Advocaat-generaal
BFR	Bureau Financiële Recherche
BIZ	Bureau Interne Zaken Gelderland-Midden
BOB	Bijzondere Opsporingsbevoegdheden
BPS	Bedrijfsprocessen Systeem
CCR	Coördinatie Commissie Rijksrecherche
CID	Criminele Inlichtingendienst (thans CIE)
CIE	Criminele Inlichtingen Eenheid
DRUWA	Afdeling Drugs & Wapens
GBA	Gemeentelijke Basis Administratie
GVO	Gerechtigd Vooronderzoek
HKS	Herkenningsstelsel politie
I & A	Informatie en Automatisering
IMEI	Uniek kenmerk GSM-telefoon
KLPD	Korps Landelijke Politiediensten
LOTB	Landelijk Overleg Tapkamer Beheerders
NFI	Nederlands Forensisch Instituut
OM	Openbaar Ministerie
OT	Observatieteam
OVI	Officier van justitie
PCS	Planning and Controlsystem (werk-/arbeidstijdenregistratie)
PG/PG's	Procureur-generaal c.q. college procureur-generaal
RBS	Recherche Basis Systeem
RBT	Recherche Bijstands Team
RC	Rechter-commissaris
RDW	Rijksdienst voor het Wegverkeer
RII	Rampen Identificatie Team
SEF	S.E. Fireworks
SR	Wetboek van Strafrecht
SV	Wetboek van Strafvordering
IA / IAP	Opnemen en uitluisteren telecommunicatieverkeer
IACT	Tactiek
TR	Technisch Recherche
VE	Verdachte
WPR	Wet Persoonsregistratie
ZyFind	Zoekprogramma voor grote digitale "omgevingen"

Bijlage 2

Overzicht getuigen RR

Leiding Tolteam

Naam	Rang / functie Tolteam	Afdeling
[REDACTED]	Brigadier / seniorrechercheur	Afdeling Justitiële Zaken
[REDACTED]	Projectleider Tactiek	District Zuid-Twente
[REDACTED]	Commissaris van politie	Regiopolitie Twente
[REDACTED]	Algemeen leider	
[REDACTED]	Inspecteur / Teamchef B	Divisie Recherche
[REDACTED]	Dagelijks leider Tolteam	Regiopolitie Twente
[REDACTED]	Inspecteur / Teamchef A	Algemene Justitiële Zaken
[REDACTED]	Dagelijks leider Tolteam	Regiopolitie Twente Zuid
[REDACTED]	Brigadier / coördinator	Regiopolitie Twente
[REDACTED]	Projectleider Tactiek	District Midden en Noordoost
[REDACTED]	Hoofdinspecteur / leider TGO	Divisie Recherche
[REDACTED]	Dagelijks teamleider Tolteam	Regiopolitie Twente

Overigen Tolteam

Naam	Rang / functie Tolteam	Afdeling
[REDACTED]	Brigadier / technisch rechercheur	Regiopolitie Twente
[REDACTED]	Projectleider Technisch onderzoek	
[REDACTED]	Hoofdagent / rechercheur	Regiopolitie Noord- en Oost
[REDACTED]	Tactisch rechercheur	Gelderland
[REDACTED]	Brigadier / rechercheur	Regiopolitie IJsseland
[REDACTED]	Tactisch rechercheur	
[REDACTED]	Brigadier / rechercheur	Divisie Recherche
[REDACTED]	Proces-verbaal coördinator	Regiopolitie Twente
[REDACTED]	Brigadier / rechercheur	Regiopolitie Twente
[REDACTED]	Tactisch rechercheur	
[REDACTED]	Brigadier / rechercheur	Regiopolitie Noord- en Oost
[REDACTED]	Tactisch rechercheur	Gelderland
[REDACTED]	Brigadier / rechercheur	Regiopolitie Twente
[REDACTED]	Proces-verbaal coördinator	
[REDACTED]	Brigadier / rechercheur	Regiopolitie Twente
[REDACTED]	Tactisch rechercheur	
[REDACTED]	Wachtmeester 1 ^e klas /	Koninklijke Marechaussee
[REDACTED]	Tactisch rechercheur	
[REDACTED]	Brigadier / rechercheur	Regiopolitie Twente
[REDACTED]	Tactisch rechercheur	
[REDACTED]	Brigadier / rechercheur	Regiopolitie Twente
[REDACTED]	Proces-verbaal coördinator	

Overigen Regiopolitie Twente

Naam	Rang / functie Tolteam	Afdeling
[REDACTED]	Registerbeheerder RBS	Regiopolitie Twente
[REDACTED]	Applicatiebeheerder RBS en VROS	Regiopolitie Twente
[REDACTED]	Administratief/technisch medewerker Tapkamerbeheerder	Regiopolitie Twente
[REDACTED]	Inspecteur / Hoofd CIE Twente	Regiopolitie Twente

Openbaar Ministerie en Rechterlijke Macht

Naam	Titel / functie m.b.t. Tolteam	Parket / rechtbank / gerechtshof
[REDACTED]	Hoofdadvoocaat-generaal / Raadkamer AG bij [REDACTED]	's - Hertogenbosch
[REDACTED]	Parketsecretaris Parketsecretaris Tolteam	Almelo
[REDACTED]	Advocaat-generaal / Officier van justitie Tolteam	Parket procureur-generaal Curaçao
[REDACTED]	Kantonrechter / Oud Rechter-commissaris strafzaken	Kantongerecht Almelo
[REDACTED]	Senior administratief medewerker strafzaken / behandeling BOB	Almelo
[REDACTED]	Officier van justitie / Officier van justitie Tolteam	Parket procureur-generaal Curaçao
[REDACTED]	Advocaat-generaal / AG bij Hoger Beroep zaak [REDACTED]	Gerechtshof Arnhem
[REDACTED]	Parketsecretaris Parketsecretaris Tolteam	Leeuwarden

Overige getuigen

Naam

[REDACTED]

Overzicht getuigen BIZ

Leiding Tolteam

Naam	Rang / functie Tolteam	Afdeling
[REDACTED]	Brigadier / seniorrechercheur	Afdeling Justitiële Zaken
[REDACTED]	Projectleider Tactiek	District Zuid-Twente
[REDACTED]	Brigadier / coördinator	Regiopolitie Twente
[REDACTED]	Projectleider Tactiek	District Midden en Noordoost

Overigen Tolteam

Naam	Rang / functie Tolteam	Afdeling
[REDACTED]	Brigadier / technisch rechercheur	Regiopolitie Twente
[REDACTED]	Projectleider Technisch onderzoek	
[REDACTED]	Brigadier / rechercheur B	Regiopolitie Noord- en Oost
[REDACTED]	Tactisch rechercheur	Gelderland
[REDACTED]	Brigadier / rechercheur	Regiopolitie Twente
[REDACTED]	Leider deelproject Smallenbroek	
[REDACTED]	Hoofdagent / rechercheur	Regiopolitie Noord- en Oost
[REDACTED]	Tactisch rechercheur	Gelderland
[REDACTED]	Hoofdagent / technisch rechercheur	Regiopolitie Twente
[REDACTED]	Technisch rechercheur	Nu: IND te Zwolle
[REDACTED]	Brigadier / rechercheur	Regiopolitie IJsselland
[REDACTED]	Tactisch rechercheur	
[REDACTED]	Hoofdagent / rechercheur	Divisie Recherche
[REDACTED]	Proces-verbaal coördinator	Regiopolitie Twente
[REDACTED]	Brigadier / rechercheur	Regiopolitie Twente
[REDACTED]	Tactisch rechercheur	
[REDACTED]	Hoofdagent / rechercheur	Regiopolitie Twente
[REDACTED]	Tactisch rechercheur	
[REDACTED]	Brigadier / rechercheur	Regiopolitie Twente
[REDACTED]	Tactisch rechercheur	
[REDACTED]	Brigadier / proces-verbaal coördinator	Unit Mensensmokkel
[REDACTED]	Projectleider Tactiek	Nationale Recherche
[REDACTED]	Brigadier / rechercheur	Regiopolitie Twente
[REDACTED]	Rechercheur verhoor [REDACTED]	
[REDACTED]	Brigadier / rechercheur	Regiopolitie Twente
[REDACTED]	Tacotech-rechercheur (foto/video)	
[REDACTED]	Brigadier / rechercheur	Regiopolitie Twente
[REDACTED]	Tactisch rechercheur	
[REDACTED]	Brigadier / senior misdaadanalist	Divisie Recherche
[REDACTED]	Analist	Regiopolitie Twente
[REDACTED]	Brigadier / rechercheur	Unit XTC
[REDACTED]	Tactisch rechercheur / centrale lezer	Nationale Recherche
[REDACTED]	Brigadier / rechercheur	Regiopolitie Twente
[REDACTED]	Proces-verbaal coördinator	

[REDACTED]	Brigadier / rechercheur	Regiopolitie Twente
[REDACTED]	Rechercheur verhoor [REDACTED]	
[REDACTED]	Brigadier / rechercheur	Regiopolitie Twente
[REDACTED]	Tacotech-rechercheur (foto/video)	

Overigen Regiopolitie Twente

Naam	Functie	Afdeling
[REDACTED]	Inspecteur / Chef Afdeling Justitiële Zaken	Regiopolitie Twente District Noord-West
[REDACTED]	Brigadier / rechercheur	Algemene Justitiële Zaken Regiopolitie Twente
[REDACTED]	Administratief/technisch medewerker	Regiopolitie Twente
[REDACTED]	Tapkamerbeheerder	
[REDACTED]	Brigadier / rechercheur	Regiopolitie Twente
[REDACTED]	Voormalig werknemer regiopolitie	Regiopolitie Noord- en Oost Gelderland
[REDACTED]	Tactisch rechercheur	

Overige getuigen

Naam	Functie / Afdeling	Bijzonderheden
[REDACTED]	Stagiaire / receptioniste	Bij FC Twente
[REDACTED]	Adjunct directeur bedrijfsvoering	Bij FC Twente

Bijlage 3

BIZ-rapporten

1. BIZ-rapport d.d. 16 november 2003
(Voortgangsrapportage intern onderzoek politie Twente)
2. BIZ-rapport d.d. 12 oktober 2003
(Overzicht stand van zaken intern onderzoek)
3. BIZ-rapport d.d. 27 augustus 2003
(Overzicht stand van zaken intern onderzoek)